

2023. január -február

due tállozó

válogatás a legjobb diáklapokból

MEKKORA
A SZEMÉLYES
TERED?

NAGY DIÁK
AGRÁRTERESZT
A DÖNTŐ

INTERJÚ
GAUDER ÁRONNAL

INTERJÚ NÉMETH
KRISZTIÁNNAL

LÉKAI-KISS RAMÓNA

A családja segíti, hogy önmaga maradjon

WWW.FILMTESZT.HU

médiahálózat
due
a diákújságíró egyesület

NAGY MAGYAR
FILMTESZT
DIÁKOKNAK

6.

NFI
NEMZETI
FILMINTÉZET
MAGYARORSZÁG

TÖLTSD KI A NAGY MAGYAR FILMTESZTET 2023. FEBRUÁR 22-IG!



**NYERJ OKOSTELEFON,
VAGY TENGERPARTI UTAZÁST!**



Boldog új évet!

A számmisztikát kedvelők biztosan örömeiket lelték 2022-ben, azonban 2023-at se szabad kevésbé jelentősnek tartanunk. Egyszer majd ráeszmélünk, hogy talán koccintás és visszaszámlálás nélkül is megtalál minket az újév, de a barátok társaságát semmi sem pótolhatja szilveszterkor. Ami pedig minket illet, idén is legalább annyi, és legalább olyan izgalmas interjúkat, cikkeket fogunk írni a DUE Tallózó szerkesztőségével, mint ahogy

azt a korábbi években már megszokhattátok, és ez biztosan igaz lesz jövőre is.

A január-februári lapszám különösen megfelel a várakozásoknak, Léka-Kiss Ramóna a cimlapról, Németh Krisztián és Gauder Áron a belső oldalakról figyel. Jó olvasgatást!

(Velek Domonkos, főszerkesztő)



TÖBB MINT ALÁÍRÁS NAÁR BARBARA

MIÓTA VAGY DUE-TAG?

2022 nyara óta.

MIKOR VOLT AZ ELSŐ TÁBOROD?

A 2022-es nyári volt az első táborom.

MIÓTA ÍRSZ A DUE TALLÓZÓBA, MILYEN ROVATOKBA ÍRSZ, ÍRTAL?

2022 augusztusa óta vagyok a Más.világ, a Zoom és a Pont Te rovatok lelkes újságírója.

MIT TANULSZ?

A Kodolányi János Egyetem elsőéves kommunikáció- és médiatudomány szakos hallgatója vagyok Budapesten.

MIVEL FOGLALKOZOL A DUE TALLÓZÓ MELLETT?

Az egyetemi lapnak, a Kodolányisok Világának írok cikkeket, emellett a székesfehérvári Táska Rádióknak vagyok a külsős adástervezője, illetve

ahogy időm és ötletem engedi, a saját podcast csatornámba, a Lifeway Podcastre csinálók interjúkat a YouTube-ra.

EGY INSTANT TRÜKK, AMIVEL BOLDOGGÁ LEHET TENNI?

Pár jó szóval, egy hosszú és szoros baráti öleléssel vagy egy mély baráti beszélgetéssel bármikor.

MIT CSINÁLTÁL MOSTANÁBAN?

Leginkább tanultam, írtam a cikkeimet, csináltam interjúmat és dolgoztam a rádióknak. Ha volt időm, akkor néztem sorozatokat, filmeket.

HOGY KÉPZELED EL MAGADAT ÖT ÉV MŰLVA?

Szeretnék stabil párkapcsolati háttérrel és egy kertes házat saját rádióstúdióval, hogy személyesen tudjam fogadni az interjúalanyaimat, mivel ez a mostani kis,



FOTÓ: DURJÁN BENEDEK

otthoni stúdiómban sajnos nem adott. Ezek után természetesen a család is cél lesz.

MIT SZERETNÉL MÉG MINDENKÉPP KIPRÓBÁLNI?

Megismerni a média minél több területét, televízióban dolgozni a nyáron szerkesztőként, illetve majd elvégezni egy hangosító képzést, hogy a média technikai részében is otthon legyek.

IMPRESSZUM • DUE Tallózó – Válogatás az ország diáklapjaiból

A DUE Médiahálózat és a DUE Médiaügynökség havilapja • 2023. január-február, XXV. évfolyam 1-2. szám • Lapmenedzser: Zala Orsolya • Főszerkesztő: Velek Domonkos • Rovatvezetők: Bodor Julcsi – Talpramagyar, Millei Anikó – Más.világ, Németh Fruzsina – Netbiztos, Zoom, Panulin Boglárka – Pont Te • Január-februári szerzőink: Berki Dániel, Botos Mici, Bózsik Tamás, Erdélyi Biborka, Fáber Fruzsina, Hegyi Vivien, Naár Barbara, Szathmári Emese, Szücs Márton Teofil, Vörös Rebeka Fanni • Kiadja a DUE Produceri Iroda Kft. és a Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete • Levelezési cím: 1583 Budapest, Pf. 14. • Telefon/fax: +36 1 222 8213 • Hirdetésfelvétel: DUE Médiaügynökség, 1148 Budapest, Őrs vezér tere 11. • Tel.: +36 1 220 5844 • E-mail: due@due.hu • Honlap: www.due.hu • A DUE Tallózó olvasható az interneten is: www.duetallozo.hu



Nyomdai előkészítés: ArtCentrum • Nyomda: Pauer Nyomda • Nyilvántartási szám: 3.4.1/891/1999 • ISSN 1585-5201 • Megjelenik évente nyolcszor. • A lapot a DUE Médiaügynökség terjeszti ingyenesen a DUE Rádió Országos Iskolarádió Hálózatának 350 iskolájában, és további 500 oktatási intézményben. • A DUE Médiahálózat a diáklapot beküldő szerkesztőségek automatikusan hozzájárulnak az utánköléshez, a cikkek rövidítéséhez, stílizálásához. • Az iskolaiújságokból átvett publikációk tartalmáért a DUE Tallózó nem vállal felelősséget.



PROXEMIKA, AZAZ MINDEN A SZEMÉLYES TERÜNKRŐL

BIZTOS ÉREZTED MÁR ÚGY, HOGY KÉNYELMETLEN SZÁMODRA, HA VALAKI TÚL KÖZEL ÁLL HOZZÁD A BUSZON VAGY A BOLTBAN. ILYENKOR A MAGÁNSZFÉRÁD SÉRÜL, DE HÍVHATJUK SZEMÉLYES TÉRNEK, BUBORÉKNAK IS. DE MIT IS JELENTENEK PONTOSAN EZEK A FOGALMAK, HOGYAN JELENNEK MEG A MINDENNAPI ÉLETÜNKBEN ÉS MILYEN BEFOLYÁSOLÓ HATÁSAIK VANNAK? EBBŐL A CIKKBŐL KIDERÜL, MIÉRT OLYAN FONTOS, HOGY EZZEL TISZTÁBAN LEGYÜNK ÉS TISZTELETBEN TARTSUK.

A PROXEMIKA FOGALMA

A proxemika azt a kommunikációs térközt jelöli, amit az ember a különböző élethelyzetekben maga körül tart. E tér nagysága nagyban függ az egyéntől, azaz az ember személyiségétől, de nagy jelentősége van a különböző kultúrák hagyományainak, szokásainak is.

Ennek okát számos kutató vizsgálta, magyarázta már, közülük, Edward T. Hall, amerikai antropológus az 1960-as években határozta meg a proxemika fogalmát, és ugyancsak ő osztotta fel az embert körülvevő teret négy zónára.

A SZEMÉLYES TERÜNK 4 ZÓNÁJA

Ennek a térnek legbelső, azaz az emberhez legközelebb eső része az intim tér. Ide csak olyanokat engedünk be, akikkel szoros, bizalmas kapcsolatot ápolunk, például családtagjainkat vagy barátainkat. Ha másvalaki közelíti meg intim szféránkat, akkor igyekszünk minél hamarabb eltávolodni tőle. Ez nem minden esetben lehetséges, ezért is ódzkodnak sokan a tömegközlekedési eszközöktől vagy a tömegrendezvényektől. Ez a belső zóna, az egyén intim tere nullától fél méterig terjed.

Ezután következik az a zóna, amely nagyjából 1,2 méterig terjed. Ide már beengedünk távolabbi ismerőseket is,

legtöbbször baráti összejöveteleken, hivatalos rendezvényeken vagy az iskolában tartunk másoktól ekkora távolságot.

Az eggyel távolabb eső zóna az úgynevezett társadalmi tér, amely már 3 méterig terjed. Ahogy elnevezése is sejteti, erre a területre már a számunkra ismeretlen személyeket is beengedünk. Ilyen távolságot tartunk, amikor ügyeket intézünk egy hivatalban vagy épp egy személytelen beszélgetést folytatunk egy számunkra idegen emberrel.

A legkülső, tőlünk legtávolabbra eső zóna a nyilvános tér, ahová bárki beléphet anélkül, hogy kellemetlenül éreznék magunkat. Az ebben a térben állókkal általában nem szoktunk beszélgetni. Látjuk, halljuk őket, de közvetlen kapcsolatunk nincs velük.

KULTURÁLIS ELTÉRÉSEK

Természetesen a proxemika nem definiálható pontosan és általános érvényűen. Országoként, de akár egyénenként is lehetnek eltérések. Szűkebb személyes teret igényelnek például a dél-amerikaiak, az oroszok, az olaszok, a franciák, illetve az arab és afrikai országok lakói.

Közepes méretű személyes térrel rendelkeznek a németek, a dánok, észak-európaiak és ugyancsak ez jellemzi az USA-ban és a Kanadában élőket.

A legnagyobb személyes térre a kelet-ázsiai embereknek van szükségük. Például a japánoknak, a koreaiaknak, vagy a kínaiaknak.

Megesik, hogy ha egy latin-amerikai találkozik egy kelet-ázsiaiival, utóbbi tolatkodóan érzi a másik viselkedését, és amint teheti, szabadulni akar a számára kellemetlen szituációból. Ilyenkor az érintett fél szinte ösztönösen hátrébb lép, hogy a lehető legtávolabb kerüljön beszélgetőtársától.

Érdekeség, hogy a magyar embereket is ez utóbbi csoportba tartozónak írják le a tudósok. Tehát a mindennapi életben



hogy ilyen helyzetben agresszívvá válik az ember. Ezek a reakciók ősi ösztönökre vezethetők vissza, ugyanis sok évezreddel ezelőtt az akkori embernek az őt fenyegető fizikai veszély ellen kellett védekeznie leginkább. Erre két válaszreakció létezett, a menekülés vagy a támadás, így hát érthető, hogy napjainkra innen alakult ki a test ösztönös védekező mechanizmusa.

Saját személyes terünk már gyermekkorban kezd kialakulni. A tinédzserek gyakran ellenséges viselkedése is magyarázható azzal, hogy a szülők, rokonok megsértik a fiatal személyes terét, aki ettől kellemetlen helyzetben érzi magát és elutasító magatartást tanúsít.

TÖRTÉNELMÜNK BEFOLYÁSA

A 2020-ban kirobbant koronavírus járvány sokaknak megváltoztatta a személyes térigényét. A másfél méteres távolságtartás néhányunknál ma is megmaradt. Az emberek óvatosabbak lettek, csökkent az érintések száma, kevesebben léphetnek be az intim szféránkba. Ennek kezdetben kizárólag egészségügyi oka volt, de sokan azóta sem tudnak, vagy nem akarnak visszatérni a járvány előtti szokásaikhoz.

Grafológusok megállapították, hogy az írásképből következtetni lehet arra, hogy mekkora személyes térre van szükségünk.

Aki nagyobb szökőköket tesz, szellősebben ír, annak valószínűleg az életben is nagyobb a térigénye, aki pedig kisebb helyet hagy a betűk, szavak között, annak épp ellenkezőleg.

A MÉDIA IS HATÁSSAL VAN A SZEMÉLYES TERÜNKRE

Nagyban megváltoztatja a személyes terünk nagyságának igényét a mai közösségi média. Azon kívül, hogy alapvetően nagy fordulatot vesz az ember személyisége – sajnos leginkább negatív irányba – még káros is. Sokan küzdenek lelki problémákkal a közösségi oldalak hamis üzenet közvetítése miatt. A folyamatos megfelelési kényszer és az a felszínes világ, amit az összes fényképmegosztó oldal képvisel, tönkre teheti egy gyermek, de akár egy felnőtt lelkivilágát is. Megváltoztatja a személyes térigényünket. Gyakran ennél is súlyosabb a probléma. Ha valakinek kisebb területet ölel fel az intim szférája, annak ugyanúgy kellemetlen az, hogy a közösségi média miatt úgy érezheti, sosincs egyedül és túl sokan férkőznek a közelébe.


Fontos tehát odafigyelnünk beszélgetőpartnerünkre társalgás közben, és ismerjük fel a jeleket, amiket esetleg tudatosan vagy tudat alatt felénk közvetíthet a személyes terével kapcsolatban.

nem közeledünk túlságosan, azaz zavaró mértékben a beszélgetőpartnerünkhöz, inkább távolságot tartunk. Természetesen mindannyian tudnánk néhány ellenpéldát sorolni, de alapjában mégis ez a magatartás jellemez minket.

TESTÜNK REAKCIÓJA, HA SÉRÜL A SZEMÉLYES TÉR

Gyakran előfordulhat, hogy sérül a privát terünk, és erre a helyzetre az emberek különbözőképpen reagálhatnak. Általánosságban az mondható el, hogy ilyenkor megemelkedik az adrenalin szintünk, hevesen kezd verni a szívünk és megfeszülnek az izmaink. Megeshet az is,

PAPÍRKÖNYV KONTRA E-BOOK



FELVETŐDÖTT BENNEM A KÉRDÉS, HOGY A MANAPSÁG NAGYON DIVATOS ÉS TRENDI E-BOOK OLVASÓK MEGJELENÉSE VAJON MILYEN HATÁSSAL LESZ VAGY LEHET A PAPÍRKÖNYVEK JÖVŐJÉRE. TEKINTETTEL ARRA, HOGY ÉN A PAPÍRKÖNYVEK NAGY TISZTELŐJE ÉS RAJONGÓJA VAGYOK, SZERETNÉK NÉHÁNY ÉRVET FELSORAKOZTATNI A NYOMTATOTT IRODALOM MELLETT.

Neil Anita, Óperencia,
Osztrák Iskola, Budapest

Az e-könyv környezetbarát, hiszen nem kell fákat kivágni és festéket előállítani ahhoz, hogy egy könyv nyomtatásra kerüljön, illetve az e-olvasóval helyet lehet spórolni, hiszen rengeteg könyv elfér egy tenyérnyi gépezetben – szól az első és leggyakrabban elhangzó érv az újítás mellett. Ne felejtjük el azonban, hogy működtetésükhöz energiára van szükség, lecsérésük pedig a mobiltelefonokhoz hasonlóan jelentősen növeljük a már így is nagy mennyiségben felhalmozódott elektromos hulladékot. A mai világban a gyártók mindig újabb és újabb modellekké, valamint fejlesztésekkel állnak elő, és így a régi típusok akkor is lecserelődnek, ha azok egyébként még működőképesek.

Nem tartom magam maradi lánynak, szeretem a divatos és modern dolgokat, de valahogy az e-olvasó pont a könyv érzelmi, lelki tényezőitől, a könyvvásárlással

kapcsolatos örömtől fosztja meg az embert. En imádok könyvesboltba járni és bolyongani a különböző kiadók által felsorakoztatott könyvszigetek között.

Vásárlás előtt szeretem a könyveket kézbe venni, átlapozni, beleolvasni, majd döntést hozni, hogy melyiket is választom. Arról már nem is beszélve, hogy mondjuk egy kevésbé izgalmas kötelező olvasmány esetében, ha segítségre van szükségem, hogy melyik kiadó könyvét vegyem meg, segítségül lehet hívni egy eladót, aki – ha szerencsénk van – nagyon hasznos dolgokra hívhatja fel a figyelmünket a választással kapcsolatban.

Szeretem a könyvek illatát is, és ahhoz is ragaszkodom, hogy az általam kiválasztott könyvek sok-sok évig a polcomon maradjanak. Büszke vagyok a szobámban található gyűjteményemre!

Mi történik akkor, ha az e-olvasóra valaminek folytán vírus kerül és az összes letöltött könyvanyag elvész? Ez egészen biztosan nem

történhet meg a polcon tartott könyvekkel, így szerintem ezek sokkal időtállóbbak, és ha rájuk nézek, egy-egy emlék mindig megjelenik előttem az életemből.

Nálunk a családban hagyomány ünnepekkor könyvet ajándékozni. El sem tudom képzelni, hogyan működhet ez az elektronikus olvasóval! Sci-fibe illően a virtuális világban egy kattintással kiválasztjuk az adott könyvet, hitelkártyáról kifizetjük, majd egy e-mailben még egy kattintással továbbítjuk a megajándékozottnak. Nekem ez nagyon gépiesnek, lelketlennek tűnik, és akkor még nem is beszéltem arról, hogy miként lehet mindezt szépen becsomagolni, ami ugyancsak része az ajándékozásnak.

Összegezve azt gondolom, hogy az e-olvasó bizonyára nagyon praktikus és modern eszköz, de számomra csak egy lélek nélküli gép, ami sok, az olvasáshoz köthető élményt nélkülöz, és nem hiszem, hogy valaha is képes lesz a papírkönyv helyettesítésére.

LÁSD ÁT A MÉDIÁT - LÁSS ÁT A MÉDIÁN!

NAGY DIÁK

MÉDIATESZT

média-hálózat
due
a diákújságíró egyesület

TÖLTSD KI A MÉDIAISMERETI TESZTET A NAGYDIAKTESZTEK.HU
OLDALON VAGY TÖLTSD LE A NAGY DIÁK TESZTEK APPOT!

A FŐDÍJ EGY TABLET!

JAPÁN ISKOLÁK

Tallósy Áron, Suliújság, Szabó Magda
Magyar-Angol Kéttannyelvű
Általános Iskola, Budapest

JAPÁN ÁLTALÁNOS ISKOLÁK

Minden japán gyermek 7 évesen kezd az elemi tanulmányait. Ezen iskolák nagy része állami, és mindössze 1% a magániskola. A japán általános iskolákban 31 fő az átlag, szemben a magyar oktatással, ahol csak 23. A japán iskolákban az egyenlőség fontos szerepet játszik, mindenkinek kötelező az egyenruha, mindenki ugyanazt az ételt kapja, és az osztályközösség minden tagja egyenlő.

JAPÁN KÖZÉPISKOLÁK

A középiskolai oktatásnak két része van: az alsó tagozat és a felső tagozat. Előbbi a 12-15 éves korosztályra terjed ki, míg utóbbit a 15-18

évesek látogatják, az alsó tagozat elvégzése a kötelező. A japánok a legintelligensebb népnek számítanak a világon a World Atlas szerint (ezen a listán a magyarok a 16. helyen végeztek). Ez abból is fakad, hogy a japán iskolákban nagy a szigor és emiatt hatékonyabb a tanulás, de a fő oka ennek az eredménynek az, hogy a tanulást nem korhoz, hanem teljesítményhez kötik.

EGYENRUHA

Bár a 80-as években Magyarországon még mindenütt kötelező volt, manapság kevés tanintézményben kell egyenruhát viselni. Japánban viszont kö rülbelül a 7-8. évfolyamtól ez alapvető elvárás.

A hagyományos egyenruha a fiúknak fekete, katonai stílusú öltöny, a lányoknak pedig szalagokkal díszített matrózbúzlú és fodros szoknya, a nadrág tilos. A legtöbb iskolában emellett tilos a smink, a körömlakk, az egyedi frizúra, sőt, még a szemöldök-fazonírozás is.

NINCSENEK TAKARÍTÓK

Nem azért, hogy ötleteket adjak, de meg kell említeni, hogy a japán iskolákban maguk a diákok és a tanárok a takarítók. A napot azzal kezdik, hogy seprűt, felmosót ragadnak, és kitakarítják az iskolát. Még a vécét is maguk pucolják!

DUE. TÁBOR. BALATON.

VLOGGER, YOUTUBER, TIKTOKER

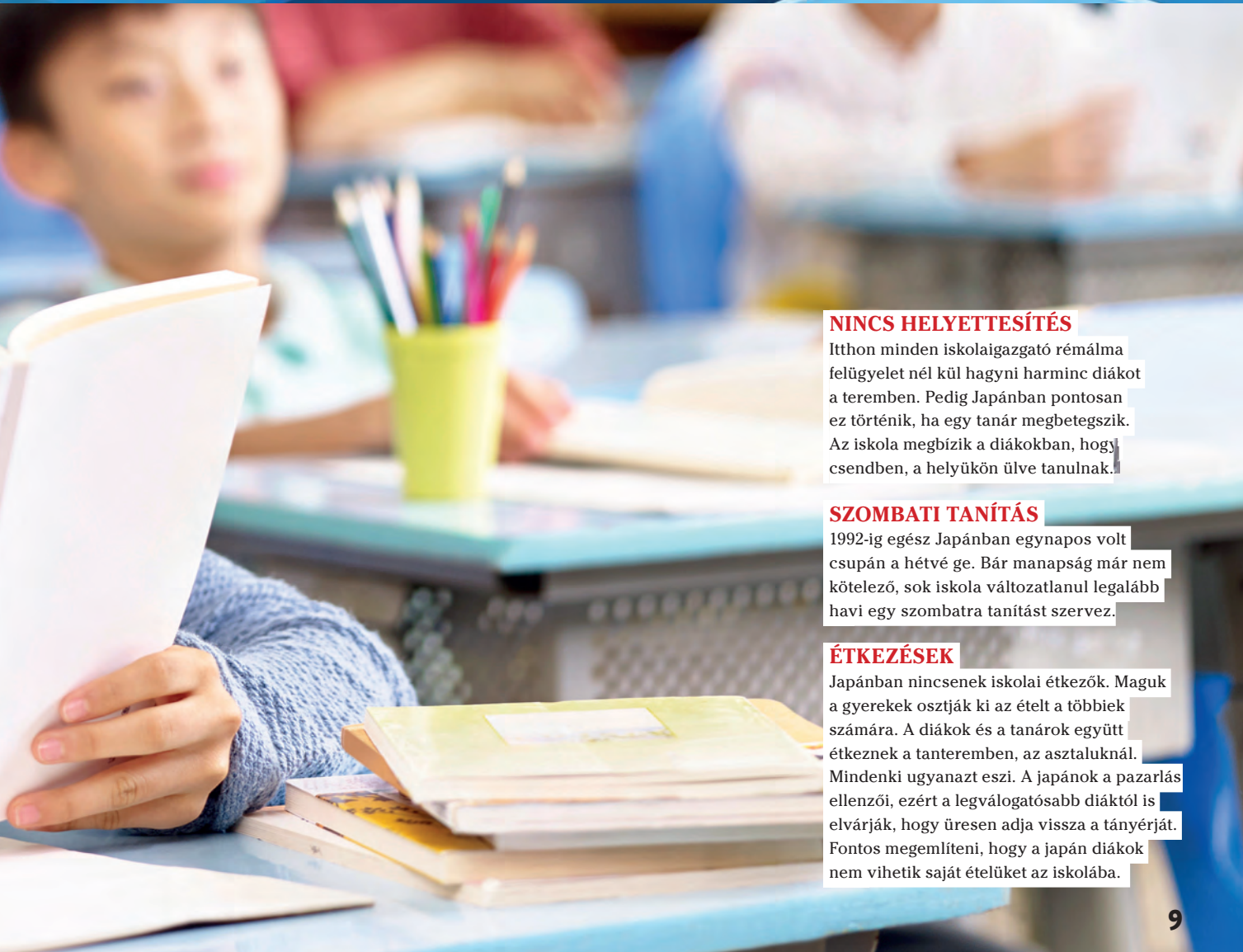
VIDEÓS, FOTÓS, PODCASTER, ONLINE ÚJSÁGÍRÓ
TÁBOROK 2023-BAN A BALATON PARTJÁN.



BALATONKENESE
2023. JÚLIUS 15-23.

Egyedülálló angol nyelvi képzés a DUE-táborokban!
Részletek: www.due.hu

WWW.DUETABOROK.HU



NINCS HELYETTESÍTÉS

Itthon minden iskolaigazgató rémálma felügyelet nélkül hagyni harminc diákot a teremben. Pedig Japánban pontosan ez történik, ha egy tanár megbetegszik. Az iskola megbízza a diákokban, hogy csendben, a helyükön ülve tanulnak.

SZOMBATI TANÍTÁS

1992-ig egész Japánban egynapos volt csupán a hétvége. Bár manapság már nem kötelező, sok iskola változatlanul legalább havi egy szombatra tanítást szervez.

ÉTKEZÉSEK

Japánban nincsenek iskolai étkezők. Maguk a gyerekek osztják ki az ételt a többiek számára. A diákok és a tanárok együtt étkeznek a tanteremben, az asztaluknál. Mindenki ugyanazt eszi. A japánok a pazarlás ellenzői, ezért a legválogatosabb diáktól is elvárják, hogy üresen adja vissza a tányérját. Fontos megemlíteni, hogy a japán diákok nem vihetik saját ételüket az iskolába.



„Szerintem minden gyereknek álma az, hogy egyszer a válogatottban játsszon”

BODOR ÁRON 15 ÉVES FOCISTA, HÁROM ÉS FÉL ÉVES KORA ÓTA AKTÍVAN FOGLALKOZIK A LABDARÚGÁSSAL, A FUTBALL IGAZI SZERELMESE. JELENLEG A SZOMBATHELYI KIRÁLY SPORTEGYESÜLET TAGJA, VÉDEKEZŐ KÖZÉPPÁLYÁS POSZTON JÁTSZIK. EDDIGI PÁLYAFUTÁSA ALATT SZÁMOS EREDMÉNYT ELÉRT MÁR CSAPATÁVAL, EZ ALKALOMMAL PEDIG A SPORT IRÁNTI ELHIVATOTTSÁGÁRÓL IS MESÉLT.



Játssz velünk a www.fociteszt.hu oldalon április 30-ig!

Celldömölkön vette kezdetét a karrierje, ahol először óvodai focira járt, majd ahogy nőtt, egyre több és komolyabb edzésen vett részt. A későbbiekben a Bozsik-tornákon mérette meg magát, és idővel nemzetközi tornákon való részvételre is lehetősége adódott, például Lengyelországban. „Ott a csapattal elég szép eredményt értünk el, 9. helyezett voltunk, ha jól emlékszem 40 csapatból” – kezdte Áron. „Leginkább az tetszett ezekben, hogy külföldi csapatokkal is összemérhettük a tudásunkat.” A tornák felépítéséről is mesélt. Nagyjából 20 csapat vesz részt bennük, négy darab öt csapatos csoportra bontva, amikből mindig az első kettő legtöbb pontot szerzők jutnak tovább. Onnantól kezdve egyenes kieséssel folytatódik, ami azt jelenti, hogy aki elveszti a meccset, az azonnal ki is esik, itt már nem pontokkal számolnak. Végezetül pedig a bennmaradt két csapat mérkőzik meg a döntőben, amelynek győztese nyeri a tornát.

Hat alkalommal van edzése egy héten, kettő délelőtt, kedden és csütörtökön, ám aznap duplán, délután is edz. Ezen kívül még hétfőn és pénteken is délutáni edzése van, szerda pedig a teljes pihenőnap. Ezeket sosem hagyja ki, kivéve betegség esetén. Szerencsére meccs közben még semmilyen sérülést sem szenvedett, viszont kisebb korában két sebesülés miatt is jegelnie kellett a sportot egy ideig. Ezek elmaradásokat okoztak neki, és ahogy minden sportban szokásos, ebbe is nehezen rázódott vissza, újra fel

kellett építenie a megfelelő állóképességet és az alapmozgásokat. Ezt követően viszont minden alkalommal újult erővel folytatta a szenvedélyét. Általában minden hétfőn meccs van, egyik hétfőn hazai pályán, a következő pedig idegenben. Ennek köszönhetően az országon belül sokat utazgat, általában 3-4 órás „túrákat” tesznek, hogy más városok csapataival mérkőzzenek meg.

12 év után felmerülhet az emberben a kérdés, hogy mi motivál valakit arra, hogy

ilyen hosszan üzzön egy sportot. „Az, hogy minél nagyobb szintre jussak, és továbbra is ilyen szép eredményeket érjek el, mint most nemrég Lengyelországban, vagy például a diákolimpiai első helyezésünk alkalmával.” Ez hatalmas löketet ad neki arra, hogy folytassa. Emellett a példaképe, apukája is motiválja, aki régebben a szombathelyi Haladás Városi Sportegyesület tagja volt, emellett fociakadémiára is járt Répceszentgyörgyön, így szakmai szemmel is rengeteg tanácsot tudni adni neki a támogatása mellett.

Hosszútávon is ezzel szeretne foglalkozni, már meg is alapozta jövőjét, ugyanis sportedző szakon tanul a Herman Ottó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégiumban, ahol a későbbiekben sportedző vagy sportszervező téren szakosodhat tovább. Ezen felül természetesen a jövőben még nagyobb mértékben szeretne a futballvilág része lenni. „Szerintem minden gyereknek álma az, hogy egyszer a válogatottban játsszon, szóval ez nekem is az.” – magyarázta. Számos focista nem a hazájában, hanem más országba igazol egy klubhoz, erről is kérdeztük Áront, ám elmondta: „Még nem tudom, majd ahogy az élet hozza”.

(Szathmári Emese)

„RÁNÉZÉSRE TUDJUK, MIT GONDOL A MÁSIK”



SZABÓ LILI ÉS METZL MILÁN MÉG CSAK EGY ÉVE TÁNCOLNAK EGYÜTT, DE SIKEREIK MÁR MOST MEGMUTATKOZNAK KIEMELKEDŐ VERSENYEREDMÉNYEIKBEN. HA KELL, MÉG FÉL CIPŐBEN IS FELSZÁNTJÁK A PARKETTET, MERT CÉLJUK NEM KEVESEBB, MINT A LEGJOBBAKNAK LENNI.

A TÁNC ÖSSZEHOZ

A fiatal pároshoz mindig is közel állt a tánc. Lili a versenyzés előtt balettozott, Milán pedig társastáncolt. Bár csupán egy éve találtak egymásra mint táncpartnerek, elmondásuk szerint teljesen egymásra vannak azóta is hangolódva. „Ez több, mint legjobb barátoknak lenni. Olyan mély bizalmi kapcsolat van köztünk, hogy ránézésre tudjuk, mit gondol a másik. Ez a parketten is igaz” – jellemezték kapcsolatukat.

NEM TERVEZTÉK A VERSENYZÉST

Lili és Milán az érdi Bonton Tánc Sport Egyesületben táncolnak latin és standard stílusban, azonban kezdetben nem tervezték versenyszerűen űzni a sportot. Végül egy véletlen ötletből indultak el egy versenyen, ami után nem volt megállás. Számos sikert értek el, az ifjúsági kategóriában veretlenül hozták el az aranyakat, az országos bajnokságon pedig az előkelő második helyet foglalhatták el. Közel egy év alatt három osztályt léptek előre a kategóriákban, túljutva az E-n és a D-n, jelenleg pedig a C besorolásúban lépnek parkettre. Mostani legnagyobb céljuk, hogy ennél is feljebb jussanak, egészen a mélyvíznek számító B osztályba (a felnőttek közé), ami reményeik szerint tavasz közepére sikerülni is fog, így nagy lendülettel készülnek a közelgő kvalifikációs versenyre.

A FELKÉSZÜLÉS ÉS AZON TÚL

A fiatalok szinte megállás nélkül koptatják a tánccipőt. Iskola után útjuk az edzőterembe vezet, még a szabadidejüket is gyakorlásra szánják. Mivel a versenyen nagyon kell figyelni a tánc minden apró elemére, az edzéseken külön fókuszba veszik ezeket, egyszer a technikát, máskor az előadásmódot fejlesztik kiemelten. „A lényeg, hogy minél nagyobb képekben megmutassuk, mit tudunk, és ezt beépítsük a tánc hangulatába. Nagyon fontos a kifejezés” – mondták.

VERSENYZŐI SZEMMEL

A parkett olyan, mint egy színpad, a zsűri pedig a közönséget alkotják, akiket el kell bűvölni. Éppen ezért nagyon fontos, hogy minden a helyén legyen, mikor élesben lépnek fel. Egy előadó mindig izgul, ezért sosincs könnyű dolguk. Lili és Milán ilyenkor ráhangolódásképp közösen bemelegít, esetleg megnézik az előttük lévő táncot. Tapasztalataik szerint nincs olyan, amire ne kellene figyelni, mialatt táncolnak. Szerintük a zene és a ritmus a legfontosabb pontozási alapkő, de ezen kívül nagy hangsúly van a technikán, a ruha, cipő, smink adta megjelenésen, valamint azon a bizonyos „előadói attitűdön”, amit a különböző témájú táncokban meg kell mutatniuk. Bár a koreográfiát a versenyzők edzőikkel közösen alkotják meg, a zenét a

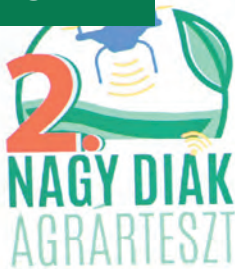


versenyen hallják először, addig csupán az üteme van megközelítőleg meghatározva.

AZ ISKOLA UTÁN

Jelenleg Lili Székesfehérváron, Milán Érden folytatja középiskolai tanulmányait, azonban terveik egyhangúan a tánc mellett szólnak. Céljuk elvégezni a Táncművészeti Egyetemet, de elmondásuk szerint szeretnének majd a későbbiekben táncot oktatni – jó úton haladnak, ugyanis a páros már két felkérést is kapott iskolákból a jövő évi szalagavató táncok betanítására. Ezen kívül edzőiket is helyettesítik néha, van, hogy ők foglalkoznak a kisebbekkel, ezt persze nagy örömmel teszik. Gyakran járnak el jótékonyági alkalmakra, felléptek már idős otthonokban, szociális intézményekben. Terveik szerint amint betöltik a nagykorúságot, csatlakoznak edzőikhez és „terepre” is mennek fellépni, exkluzív helyszínek vagy akár külföldi utazások keretében is.

(Fáber Fruzsina)



PAPAGÁJTENYÉSZTŐ GIMNAZISTA NYERTE

AZ ORSZÁGOS AGRÁRVERSENYT

KÖZEL 17 EZER JÁTÉKOS RÉSZVÉTELÉVEL VÉGET ÉRT A MÁSODIK NAGY DIÁK AGRÁRTESZT. A DUE MÉDIAHÁLÓZAT ÁLTAL SZERVEZETT NAGYSZABÁSÚ ONLINE VERSENYT RÉDLER ZALÁN BALASSAGYARMATI GIMNAZISTA NYERTE ÚGY, HOGY HIBÁTLANUL JÁTSZOTT A DÖNTŐBEN. A VÉGZŐS DIÁKTÓL AZ AGRÁR TERÜLET EDDIG SEM ÁLLT TÁVOL, UGYANIS ÁLLATTARTÁSSAL FOGLALKOZIK, NEVEZETESEN 28 PAPAGÁJT NEVEL OTTHON. A VERSENY A MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM (MATE) SZAKMAI TÁMOGATÁSÁVAL INDULT AZZAL A CÉLLAL, HOGY RÉÁLIS KÉPET ADJON A MAI MODERN AGRÁRTUDOMÁNYRÓL.

A Nagy Diák Tesztek edukatív programsorozat keretében a Nagy Diák Agrárteszt 2 első fordulója 2022. szeptember 1. és 2022. december 15. között zajlott. Az első fordulóból az 1000 legjobb eredményt elért diákokat invitálták a középdöntőbe a szervezők. A második forduló szintén online, december 28. és 30. között rendezték meg. Olyannyira szoros volt a küzdelem, hogy nemcsak a középdöntő 10 legjobb versenyzőjét, hanem valamennyi 18, 17, 16 és 15 pontos játékost meghívtak a fináléba, összesen 35 diákokat. Közöttük dőlt el a verseny, melynek eredményét Dr. Gyuricza Csaba, a MATE rektora hirdette ki a 23. EDUCATIO Nemzetközi Oktatási Szakkiállításán.

„Óriási siker számunkra, hogy az előző agrárteszthez képest, amin 10 ezren vettek részt, most közel 17 ezren játszottak” – fogalmazott Dr. Gyuricza Csaba. „A célunk

az volt, hogy az Agrárteszten keresztül reális képet adjunk a mai agrártudományról, illetve fenntarthatóságról. Az agrártudomány a jövőben csúcstechnológiai ágazat lesz, és ehhez meg kell találnunk a legtehetségesebb fiatalokat.”

A versenyt Rédlér Zalán, a balassagyarmati Balassi Bálint Gimnázium végzős hallgatója nyerte. Mint mondta, elég volt a biológia és fizika órákon figyelnie, külön nem készült a megmérettetésre. Ezért is nagy szó, hogy a Nagy Diák Tesztek történetében a fiatalember az első, aki hibátlanul játszott a döntőben. Mint kiderült, az agrár terület nem áll távol tőle, ugyanis régóta foglalkozik madarakkal.

„Eleinte galambokat és fürjeket tartottam, és 2020-ban váltottam a papagájokra” – mondta el Zalán. „Regisztrált díszmadár tenyésztő vagyok, jelenleg 28 papagájom van.

Kedvencem a dél-amerikai sziklapapagáj, mert velük kezdtem a tenyésztést.”

Zalán a győzelmével egy 2 fő részére szóló, 7 éjszakás, félpanziós görög nyaralást nyert. A második helyezett Varga Dávid – aki a fehérgyarmati Deák Ferenc Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium tanulója – egy okostelefont vihetett haza. A bronzérmes Mihalovics Máté – aki a mosonmagyaróvári Kossuth Lajos Gimnázium és Kollégium diákja – egy mountain bike-kal gazdagodott.

A szervezők eredményt hirdettek az iskolák versenyében is. A Nagy Diák Agrárteszt 2-n 402 tanintézmény vett részt, közülük a fehérgyarmati Deák Ferenc Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium játszott a legaktívabban, ugyanis 283 diákjuk töltötte ki a tesztet. Pédátlan teljesítményükért 150 ezer forintot kaptak, amit osztálykirándulásra költhetnek.

AZ AGRÁR NEM A SÁRRÓL ÉS GUMICSIZMÁRÓL SZÓL INTERJÚ DR. GYURICZA CSABÁVAL, A MATE REKTORÁVAL

AZ EDUCATIO KIÁLLÍTÁSON TARTOTTA 2023. JANUÁR 12-ÉN A MATE ÉS A DUE MÉDIAHÁLÓZAT A MÁR MÁSODIK ALKALOMMAL KÖZÖSEN SZERVEZETT NAGY DIÁK AGRÁRTESZT EREDMÉNYHIRDETÉSÉT. DR. GYURICZA CSABA, AZ EGYETEM REKTORA TERMÉSZETESEN HIBÁTLANUL TÖLTÖTTE KI A KVÍZT. KÉRDÉSÜNKRE ELMONDTA, HOGY NAGY FELADAT AZ AGRÁRRAL SZEMBENI TÉVKÉPZETEK FELSZÁMOLÁSA ÉS A LEGKIVÁLÓBB FIATALOK MEGSZÓLÍTÁSA, DE A TESZT EGY HATÉKONY ESZKÖZE LEHET ANNAK, HOGY AZ EGYIK LEGGYORSABBAN FEJLŐDŐ, MÉGIS ÁLLANDÓ SZÜKSÉGLETNEK SZÁMÍTÓ SZAKTERÜLETET VONZÓVÁ TEGYÉK A JÖVŐ GENERÁCIÓINAK SZÁMÁRA.



ÖNT MI FORDÍTOTTA ELŐSZÖR AZ AGRÁR FELÉ?

Vidéki fiú vagyok, Békés megyei, Gyomaendrődön a legutolsó utcában laktunk, a szemben lévő soron már búza- és szántóföldek voltak, gyerekkoromban az volt a játszótér. Megfigyeltem a természetben zajló folyamatokat, együtt éltem velük, ezért sok mindent nem kellett már megtanulnom. Aztán adta magát, hogy ilyen irányú középiskolában tanuljak tovább, ami meghatározta az egész életpályámat.

MÁSODIK ALKALOMMAL RENDEZTE MEG KÖZÖSEN A MATE ÉS A DUE MÉDIAHÁLÓZAT A NAGY DIÁK AGRÁRTESZTET, AMIT EZÜTTAL TÖBB MINT 16 EZREN TÖLTÖTTÉK KI. ÖN EBBŐL MILYEN KÖVETKEZTETÉST TUD LEVONNI AZ AGRÁRTANULMÁNYOK FELÉ FORDULÓ FIATALOK TEKINTETÉBEN?

Egyrészt azt, hogy van érdeklődés az agrárpálya iránt, de mi azt szeretnénk, ha nemcsak a számosságban lenne ez meg, hanem a minőségben is. A legkiválóbb

tanulókat szeretnénk megszólítani, hisz a jövő szempontjából az egyik legmeghatározóbb stratégiai területéről van szó. A társadalomnak elemi érdeke, hogy a legjobbakból legyenek olyan szakemberek, akik a következő évtizedekben az egészséges élelmiszer előállításáról gondoskodnak. Ehhez viszont fel kell kelteni az érdeklődésüket. Ezt egy reális képet adva tehetjük meg, el kell mondanunk, hogy miről szól ma valójában a mezőgazdaság ahhoz képest, amiről szolt öt-tíz éve, hiszen az egyik legdinamikusabban fejlődő ágazatról és tudományról van szó.

A SZTEREOTIP, RÉSZBEN NEGATÍV KÉPPEL SZEMBEN MILYEN MA AZ AGRÁR?

A mezőgazdasággal szemben nagyon sok tévképzet él: sáros gumicsizmáról szól, nagyon sokat kell dolgozni nagyon kevés pénzért. Mi szeretnénk ezt megváltoztatni, mert ezen már túllépett a mezőgazdaság. Csúcstechnológiai ágazattá vált, megjelent a digitalizáció, a robotika, az űrtechnológia, az informatika, tehát magába foglalja a mai „trendi” területeket. Így egy hosszútávú és szép hivatást tud jelenteni azok

számára is, akik a klasszikus területét egyébként nem annyira kedvelik az agráriumnak. Másrészt pedig az garantálható, hogy a következő 40-50 évben egy stabil és biztos megélhetést tud adni annak, aki valamelyik részét profin csinálja.

MILYEN LEHETŐSÉGEI VANNAK A MATE-RŐL KIKERÜLT HALLGATÓKNAK AZ AGRÁRIUMBAN?

Korlátlanok, mert egyre nagyobb igény van a világban élelmiszerre, egyre nagyobb népességgel kell ellátni, egyre kisebb területről. Új kihívások jelennek meg, a fenntarthatósággal, a környezet védelmével és az egészséges környezettel összefüggésben kell versenyképes megoldásokat találni – ezek nagyon komoly intellektuális kihívást is jelentenek a mai fiatalok számára, egyben pedig egy hosszútávú lehetőséget és garanciát is jelentenek. Az agrártudományban az a szép, hogy egy nagyon széles spektrumot fed le, nemcsak a termelésben lehet dolgozni, hanem az államigazgatásban, az oktatásban, de a banki szféra vagy önkormányzatok is igényelnek agrárszakembereket.

(Velek Domonkos)

elvinni magammal, hiszen ő is indult ezen a versenyen, és mondhatom, hogy rajta keresztül is értesültem róla.”



A Nagy Diák Agrárteszt ezüstérmese a 17 éves fehérgyarmati **Varga Dávid** lett, akinek az osztályfőnöke hívta fel a figyelmét a versenyre, de a szülei is ezen a területen dolgoznak, gazdálkodnak, baromfit tenyésztnek. „Nagyon sok helyen fogom tudni majd hasznosítani a megszerzett tudást,

például az egyetemen is jól jöhetnek ezek a későbbiekben. Szeretnék majd a szüleimmel dolgozni, nekik segíteni.”

Mihalovics Máté, a Mosonmagyaróvári Kossuth Lajos Gimnázium 15 éves tanulója a dobogó harmadik fokára állhatott fel. „A családomban vannak, akik tevékenykednek az agrár területén, így látom a gyakorlati oldalát. Anyukám tanár egy középiskolában, tőle értesültem a tesztéről. Gondoltam, kipróbálom az elméleti részét is, hátha sikerül, és elég jól szerepeltem” – mondta Máté, akinek nyeresége egy bicikli lett, amivel saját gazdaságukra is ki tud majd tekerni, amikor a családdal a földeket mennek megnézni. „Látásszerűlt vagyok, ezért felolvasó programmal olvastattam fel a kérdéseket és a válaszokat. Néha az idő kicsit szűkös volt, de azért ki tudtam tölteni.”

(Naár Barbara, Velek Domonkos, Vörös Rebeka F.)



Az első a 18 éves **Rédler Zsolt** lett, aki a balassagyarmati Balassi Bálint Gimnáziumból érkezett a Budapestre. Számára egyáltalán nem voltak nehezék a kérdések. „Úgy gondolom, nagyon diákbarát volt a teszt. Az évek során

sok érdekességet tanultam, akár biológia, akár fizika órán, így volt olyan a verseny során, amiről már hallottam korábban.” Első helyeztekként választhatott a három nyeresemény közül, amik a kerékpár, az okostelefon és egy két fős, egy hetes görög nyaralás voltak. Zsolt az utóbbi mellett döntött. „A testvéreimet szeretném

Jelentkezz a MATE virtuális képzési központjaiba a felvi.hu e-felvételi rendszerében!



uni-mate.hu



mateuniversity

TANULJ TOVÁBB OKOSAN!

A pályaválasztás az emberek életének egyik legfontosabb momentumuma. Van olyan, aki már egészen kicsi kora óta tudja, hogy ő bizony nem hercegnő, hanem fogorvos lesz, mégis, a többségnek dilemmát jelent, hogy merre menjen tovább a gimnázium után?

KI VAGY TE?

Mi érdekel igazán? Introvertált vagy extrovertált vagy? Esetleg a fizikai munkát preferárod? Ezeknek a kérdéseknek a megválaszolásában sokat segíthetnek akár az online személyiségtesztek, melyek közül számos kifejezetten a pályaválasztás témakörével foglalkozik. Érdemes minden apróságot alaposan átgondolni. Nézz utána a lehetőségeknek, és ha bizonytalan vagy, készíts jegyzeteket, esetleg pro-kontra listát. Képzeld bele magadat az adott munkakörbe. Ismerd meg a részleteket és kérdezz bátran olyanoktól, akik már az adott pályán dolgoznak. A tapasztalatból fakadó tanácsadás például egy edukációs vagy egy nyílt napon nagyon motiváló lehet. Fontos, hogy a későbbiekben élvezni tudd azt, amit csinálsz. Ha már megvan a céloed, akkor ne hagyd, hogy eltántorítsanak tőle. Ismerd meg a határaidat, képességeidet és tegyél meg mindent, amit tudsz.

TESZTEK A LÁTHATÁRON

Az internetes tesztek csodálatos világában megtudhatjuk, hogy milyen kenyeret lennénk, melyik filmsztár illik hozzánk, és azt is, hogy mi lenne a patrónusunk, ha Harry Potter világában élnénk. Mindezek mellett azonban valós segítséget nyújthatnak a pályaválasztást megelőző keresgélés során. Ilyen lehet többek között az Emiero karrier tanácsadó vagy a Tanulj tovább portál tesztje. Keresgélj bátran!

LEGYÉL MINDIG PONTOS!

A felvételi egyik legizgalmasabb része a pontok számolgatása és megszerzése. Itt van néhány tudnivaló, ha szeretnél tisztában lenni azzal, hogy hova vennének fel.

A felvételi pontok megszerzésére, mely maximum 500 pont lehet, több lehetőség is a rendelkezésünkre állhat, emellett számos út létezik a plusz pontok szerzésére.

A jelenlegi szabályok szerint két módon tudunk felvételi pontszámot kalkulálni. Az egyik lehetőség, mikor a tanulmányi pontokat (200) és az érettségi pontokat (200) adjuk össze. Ebben az esetben az érettségi eredmények mellett a középiskolai tanulmányok utolsó két évének tanév végi eredményei egyaránt számítanak. A másik módszer az úgynevezett duplázás, melynek során csupán az adott szakon kötelező, vagyis a két választott tantárgy érettségi vizsga eredménye számít és ezt az értéket kétszeresít meg. Ez maximum 400 pontot jelent.

Az E-felvételi rendszer a pontszámítás terén a diákok segítségére van, ugyanis automatikusan a magasabb értéket számolja ki.

Mindegyik módszer esetében a kapott pontszámhoz adódnak hozzá a többletpontok. A pluszpontok összesen max. 100 pontot tehetnek ki. Ezt nyelvvizsgával, sporteredménnyel, tanulmányi versenyeken elért helyezésekkel és az emelt szintű érettségikkel össze lehet gyűjteni.

Az emelt érettségi 50 többletpontot jelent. Fontos figyelembe venni, hogy abból az idegen nyelvből, melyből emelt szintű érettségít tesz az adott tanuló és nyelvvizsgával is rendelkezik, nem kaphatja meg egyaránt mind két plusz pontot. Emellett a nyelvtudásért maximum 40 pont jár, több, különböző nyelvből szerzett vizsga esetén is.

(Vörös Rebecka F.)

DR. HORVÁTH ÁGNES*a Tokaj-Hegyalja Egyetem rektora***Szőlész-borász képzés a legjobb helyen – a Tokaj-Hegyalja Egyetemen!**

A sárospataki Tokaj-Hegyalja Egyetem úgy kíván a hazai pedagógus- és szőlész-borász képzés centrumává válni, hogy mellette kiemelt szerepet kapnak a turizmus-vendéglátás, a gazdálkodás menedzsment és az informatika szakok is.

Az intézmény valamennyi képzési szintet – felsőoktatási szakképzés, alapképzés, mesterképzés, szakirányú továbbképzés – nappali és levelező tagozatokon, állami és nemzetközi ösztöndíjas és költségtérítéssel meghirdeti.

Az egyetem határozott célja, hogy a világban bárhol értelmezhető, az elméletre és a gyakorlatra egyaránt alapozott tudást nyújtson. Ezért a hallgatók angol nyelvi képzése kiemelt feladat.

Dr. Horváth Ágnes rektor által irányított THE a következő tanévvel elsőként jogosult ösztöndíjasokat küldeni a – nemzetközi képzésben egyik legrangosabb – Vinifera Euromaster nemzetközi mesterképzésére. A következő tanév újdonsága a Gyermek kultúra mesterszak és az Örökségturizmus szakirányú továbbképzés, melyet magyar és angol nyelven is tanulhatnak a hallgatók.

A THE a világhírű tokaji borvidéken, az európai ismertségű Comenius alapozta iskolavárosban várja azokat a diákokat, akik minőségi tudásra, jó közösségre, gyakorlatorientált képzésre és piacképes diplomára vágnak.

**SZILVÁSSY ZOLTÁN***a Debreceni Egyetem rektora*

A 2023. évi általános felvételi eljárásban az emelt szintű érettségi követelményre és a minimum ponthatárra vonatkozó szabályok módosulnak.

A Debreceni Egyetemen az emelt szintű érettségi a legtöbb szakon nem lesz követelmény, az általános orvos, a jogász, a gyógyszerész, a fogorvos képzésben, a műszaki képzési terület szakjai mellett az anglistika és a pszichológia képzésben azonban igen. Ugyancsak elvárás marad az osztatlan tanárképzésben azon szakpárok esetében, amelyekben az angol nyelv és kultúra szerepel. A minimumpontok esetében jelentős könnyítés, hogy az intézmény hatáskörébe kerül ezeknek a megállapítása. A Debreceni Egyetemen nem tűnnek el teljesen a minimum pontszámok, de, ahol megmaradnak, jelentősen mérséklődnek.

A felvételi követelmények változása mellett újdonságnak számít a Kelet-Közép-Európában is egyedülálló új képzésünk első alkalommal történő meghirdetése, a kortárs könnyűzene képzés nyolc szakirányára nyújthatják be jelentkezésüket a felvételizők. Új képzésként jelenik meg még 2023-ban a precíziós mezőgazdasági mérnöki alapszak is.

**PROF. DR. HEIDRICH BALÁZS***a Budapesti Gazdasági Egyetem rektora*

8 tipp, amivel a BGE hozzásegít a sikeres élethez:

1. Tanulj a magyar gazdasági és üzleti élet meghatározó szereplőitől!
2. Fejleszd nyelvtudásod, válassz angol nyelvű képzéseink közül!
3. Tölts minél több időt nemzetközi környezetben! 18 000 hallgatónk 80 országból érkezett és 40 ország közel 250 egyeteme vár BGE-s cserediákként!
4. Építs kapcsolatokat, szerezz élményeket a gólyatáborban, az egyetemi bulikban és a sokszínű hallgatói szervezetekben!
5. Próbáld ki magad a munka világában az egyetem mellett! Mi támogatunk ebben.
6. Élvezd Budapest előnyeit! Képzéseinket a főváros szívében és a zöldövezetben, a közösségi közlekedéssel könnyen megközelíthető helyeken tartjuk.
7. Legyél bátor és kíváncsi! Gyere el nyílt napjainkra!
8. Légy előrelátó, jelentkezz a BGE-re! Tegyé el emelt szintű érettségi 50 többletpontért!

A jövőd itt kezdődik!



Apor Vilmos
Katolikus Főiskola

Tudás. Hit. Jövő.

Ha szívesen tanulnál családias és szakmailag inspiráló közegben, várunk az Apor Vilmos Katolikus Főiskolán!

**Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA
Óvodapedagógia BA
Szociálpedagógia BA
Tanító BA**

**Mentálhigiénés közösség- és kapcsolatépítő MA
Neveléstudomány MA
Szociálpedagógia MA**

Hozzád melyik képzésünk áll legközelebb?

Ha bővebben is olvasnál főiskolánkról és a fent említett képzésekről, olvasd le ezt a QR-kódot az okostelefonoddal, vagy keresd a www.avkf.hu oldalt!



Élményszerű tanulás és tanítás a Pénz7-en

MÁR ÉVEK ÓTA TÖRETLEN NÉPSZERŰSÉGNEK ÖRVEND A PÉNZ7, AMINEK KERETEIN BELÜL EGY HÉTEN KERESZTÜL AZ ORSZÁG KÜLÖNBŐZŐ ISKOLÁIBAN TARTANAK ELŐADÁSOKAT, ÓRÁKAT PÉNZÜGYI TÉMÁBAN PEDAGÓGUSOK, PÉNZÜGYI SZAKEMBEREK. MIÓTA TAGJA MAGYARORSZÁG A KEZDEMÉNYEZÉSNEK? MIÉRT HASZNOSAK EZEK A RENDEZVÉNYEK, ÉS ÉVKÖZBEN TALÁLKOZHATUNK-E MÁSHOL ILYENFAJTA PROGRAMSOROZATOKKAL? ERRŐL KÉRDEZTÜK BALOGH LÁSZLÓT, A PÉNZÜGYMINISZTERIUM HELYETTES ÁLLAMTITKÁRÁT.

MI AZ A PÉNZ7? MIRŐL SZÓL?

Már 2015 óta rendezzük meg a Pénz7-et, ami egy olyan tematikus programsorozat általános és középiskolákban, amikor a fiatalok egy héten keresztül a pénzügyekkel kapcsolatos tudásra, felelős pénzügyi magatartásra tehetnek szert. Nagy rá az igény, rendkívül sikeres eseménysorozat, tavaly több mint 1000 iskola jelentkezett rá, így közel 200 000 diákhoz jutottunk el – ez nemzetközileg is nagyon jó aránynak számít. A Pénz7 kezdeményezője annak idején a Magyar Bankszövetség volt, amelyhez nagyon gyorsan felsorakozott az oktatásért felelős minisztérium, természetesen a Pénzügyminisztérium, a Pénziránytű Alapítvány, és más érintett intézmények is.

Fontos ezekre az ismeretekre szert tenniük a fiataloknak is, hiszen egy olyan világban élünk, ahol a pénzügyi környezet megkerülhetetlen, együtt élünk vele. Az iskolák számára segítségként előzetes tananyagok, segédletek, módszertani anyagok készülnek el a nagyobb témakörökkel kapcsolatban.

Néhány éve a pénzügyi ismeretek már összekapcsolódnak vállalkozási ismeretekkel is. Ez különösen a szakképzésben fontos, mert akik valamilyen szakma birtokosai lesznek tanulmányaik után, azoknak komoly hányada akár önálló vállalkozást is tud indítani. Ehhez rendelkezni kell alapvető pénzügyi ismerettel, adózási ismerettel és némi társasági és jogi ismerettel. Ebben is egy kezdő lépés lehet a Pénz7 az ilyen szándékú fiataloknak.

MIKOR CSATLAKOZTUNK A NEMZETKÖZI PÉNZ7-HEZ?

Magyarország 2015-ben csatlakozott az európai kezdeményezéshez. A **European Money Week** egyszerre 30 európai országban zajlik, ennek van globális változata is, a **Global Money Week**. Ehhez 2017-ben csatlakoztunk, a kettő párhuzamosan fut. A Magyar Bankszövetség – amely az Európai Bankföderáció tagja – az elsődleges kezdeményezője volt ennek a csatlakozásnak.

IDÉN MIKOR LESZ A PÉNZ7, LEHET-E MÉG CSATLAKOZNI?

2023-ban március 6. és 10. között rendezzük meg a Pénz7-et, immár a kilencedik alkalommal. Az iskoláknak van lehetőségük, hogy erre regisztráljanak, de nem csak nekik, hanem az önkénteseknek, azaz felkészült és lelkes gyakorlati pénzügyi szakembereknek, vállalkozóknak is. Hagyományosan a programhoz nagy számban csatlakoznak aktív pénzügyi szakemberek, bankárok, pénzügyminisztériumi dolgozók is. Szívesen mesélnek, tartanak gyakorlatias órát fiataloknak. Tavaly például majdnem 1000 ilyen vállalkozó szellemű szakember ment iskolákba órát tartani igen széles skálán: kezdve a pénzügyminisztertől a sikeres vállalkozókig. Ennek a lényege, hogy élményszerű legyen egy előadás, ne csak a tankönyvi példákat olvassanak, halljanak, hanem a gyakorlati életből, az pénzügyi „élet sűrűjéből” is halljanak tanulságos eseteket. A Pénz7-nek van egy külön honlapja, a **www.penz7.hu**, ott minden információ megtalálható.

IDÉN MI LESZ A TÉMÁJA A PÉNZ7-NEK?

Az idei téma: a korszerű pénzkezelés és a digitális biztonság. A fiatalok között népszerű, hogy a fizetési lehetőségeknél a bankkártyát választják, de még inkább jellemző megoldás az okosóra, a legnépszerűbb pedig talán a mobiltelefon.

Sokszor a fiataloknál már nincs készpénz, és már kevés olyan hely van Magyarországon, ahol nem tudunk bankkártyával fizetni. A jó és biztonságos elektronikus bankoláshoz szükséges ismereteket szerezhetik meg



az előadások során. Megismerik, hogy miért sokkal biztonságosabb bankkártyát használni, mint készpénzt, hogy a biztonsági előírások közül mire érdemes odafigyelni, hogy ne legyünk csalók áldozatai, ami sajnos a digitalizációs folyamatokban egyre gyakrabban előforduló jelenség, ha nem vagyunk kellően körültekintőek. A csapdákat nem nehéz elkerülni, ha az alapvető tudnivalók birtokában vagyunk.

AZ ELMÚLT ÉVEK TANANYAGAI ELÉRHETŐEK VALAHOL?

Az előző évek anyagai mind fenn vannak a honlapon, mindenki számára elérhetőek. Ami a 2023 –as évet illeti, minden olyan iskola, pedagógus, önkéntes, aki regisztrál a Pénz7-en való részvételre, megtalálja az idei a tematikához tartozó segédleteket. Ezek szabadon felhasználhatóak, könnyen szabhatók a helyi környezethez, az iskola sajátosságaihoz vagy éppen a gyerekek, diákok érdeklődéséhez. Hasznosak, mert egy erős, szakmailag is ellenőrzött, jó támpontot adnak.

LESZNEK MÉG MÁS TÍPUSÚ RENDEZVÉNYEK, TÉMAHETEK VAGY VETÉLKEDŐK 2023-BAN?

A Pénz7 éri el legtöbb pedagógust és diákot, de emellett vannak másfajta kísérő rendezvények is. Csak egy párat említek: van az általános iskola felső tagozatosai

számára a **BankVelem PénzOkos Kupa vetélkedő**, online fordulókkal. A megyei, regionális és országos döntők során a fiatalok 3 fős csapatokban tudják összemérni a pénzügyi felkészültségüket. A középiskolások a **BankCode 2023**-ban tudják tudásukat tesztelni.

Ezek mellett van egy tőzsdejáték, a **RészvényFutam**. Ott van még az **Európai Pénzügyi Kvíz**, amely egy európai lefedettségű verseny válogatóval. A két legjobb magyar játékos vehet részt a nagy versenyen. A Pénziránytű Alapítványnak is van egy versenye **MoneySim** néven, ami egy pénzügyi szimulációs játék. Tehát számos olyan rendezvényt, vetélkedőt lehet találni, ami kifejezetten iskoláknak, diákoknak szól, és nagyon népszerű. Ezek sikere a pénzügyi ismeretekhez kötődő attitűdváltozásnak is betudható. A lényege ezeknek az, hogy élményszerű formában adjuk át a tudást, ne a szokványos tanórai formában történjen a tapasztalatszerzés. Az egész Pénz7-nek is ez a varázsa, hogy élményszerű, alkalmasint játékos kereteket ad a tanóráknak. Ráadásul a fiatalok érzik és értik, hogy a korai megismerkedés a pénzügyekkel mindnyájuk kézzelfogható hasznára válik, sőt sokszor a szülők számára is tudnak friss és hasznosítható pénzügyi ismereteket hazavinni.

(Hegyvi Vivien, Bodor Júlia)

LÉKAI-KISS RAMÓNA: „VOLT, HOGY BOCSÁNATOT KÉRTEM MÉG EGY KUKÁTÓL IS, MIKOR NEKIMENTEM”

LÉKAI-KISS RAMÓNA 2022-BEN SEM TÉTLENKEDETT, SZÁMOS ALKALOMMAL LÁTHATTÁK A NÉZŐK A TV2 KÉPERNYŐJÉN, MÚSORT VEZETETT, ZSÚRIZETT, SOROZATOT FORGATOTT, DE ELINDÍTOTTA SAJÁT VÁLLALKOZÁSÁT IS, A MONA MANAGEMENTET. KÖZÖSEN TEKINTETTÜNK VISSZA A TAVALYI ÉVRE, DE EGÉSZEN A BARÁTOK KÖZTIG, A MEGFELELÉSI KÉNYSZERIG ÉS A SEGÍTSÉGNYÚJTÁSIG MERÉSZKEDTÜNK.

NAGYON SÚRÚ ÉVET TUDHATSZ MAGAD MÖGÖTT, HISZEN ZSÚRIZTÉL A SZTÁRBAN SZTÁRBAN, VEZETTED A DANCING WITH THE STARS-T ÉS A NAGY Ő-T, LEFORGATTÁTOK A HAZATALÁLSZ CÍMŰ NAPISOROZAT ELSŐ ÉVADÁT, SŐT A MONA MANAGEMENT IS ELINDULT. HOGYAN ÉRTÉKELED A MÖGÖTTED ÁLLÓ ÉVET?

2022 egy nagyon intenzív időszak volt az életemben munka szempontjából. A családom ebből keveset érzett, hiszen a tévzésben az a szenzációs, hogy az élő show-kat leszámítva minden felvételtől megy. Ősszel sokan kérdezték tőlem, hogy bírom a hajtást, de addigra már a *Nagy Ő* forgatásán túl voltunk, a *Dancing With The Stars* pedig heti egy-két napot vett igénybe – nem egyszerre tornyosuló, hanem időszakos feladatok voltak. Így a tévzésessel könnyedebben be tudjuk osztani az időnket úgy, hogy ne egyszerre szakadjon minden teher a vállunkra. Ettől függetlenül intenzív év volt, sokféleképpen mutathattam meg magam különböző helyzetekben. Az év a *Sztárban Sztár* zsűrizésével kezdődött, ami egy teljesen új feladat volt számomra, és örültem, hogy megtalált. Pár hét múlva indul az új évad, ahol szintén az egyik zsűriszékben foglalkozok majd helyet. Ezt követően érkezett a *Nagy Ő*, ami műfaját tekintve szintén egy új kihívás volt számomra. Először fordult elő egy műsor kapcsán, hogy nem csak műsorvezetőként, hanem a kreatív csapat tagjaként is tevékenykedtem. Ez egy igazán emlékezetes időszak volt. Nem sokkal ezután a *Hazatalálsz*

című napi sorozat első évadát is leforgattuk, melyet a nézők január 23-án láthatnak először. Trixi alakítom, aki egy nagyon vagány csaj. Jó hangulatú forgatás volt, remélem a nézők is úgy fogják szeretni, mint mi a készítést. Ez nekem mindig hazai pálya, hiszen a *Barátok közt* égisze alatt nőtem fel. Az évet a *Dancing With The Stars* koronázta meg, ahova szerintem már nem csak a hölgyek, hanem az urak is vágyakoznak. Csodálatos dolog, hogy egy kereskedelmi csatornán főműsoridőben ilyen elképesztő díszletben, ruhákban lehet a tíz táncot bemutatni. Hálás vagyok, hogy a részese lehetek. Mindezek mellett a barátnőmmel megálmodtuk a *Mona Management*et, amelyben számos hazai ismert hölgyet képviselünk és segítünk abban, hogy megvalósítsuk közösen álmaikat, vágyaikat, és még sikeresebb életet varázsoljunk nekik.

NAGY VONALAKBAN KÉRDEZNÉLEK A SOROZATRÓL, HISZEN MÉG A PREMIER ELŐTT VAGYUNK. MENNYIRE AZONOS A SZEMÉLYISÉGEDDEL TRIXI KARAKTERE? VOLT ESETLEG NEHEZEBBEN MEGFORMÁLHATÓ RÉSZE?

Bújtam már bolondos, romantikus, szerelmes és gonosz nőszemély bőrébe is, de Trixi-ben az igazi kihívást a nagyon összetett személyisége jelentette. Mély érzésű hölgy, akinek kemény élete volt. Az egyetlen ember, akire számíthat, az a főszereplő, Raja, akit Jaskó Bálint alakít. Ő a mindene, egymásba kapaszkodnak. A sorozatban van egy csapata a jó és egy a rossz oldalnak, Trixi Raja oldalán az utóbbit erősíti.

A BARÁTOK KÖZT 16 ÉVIG AZ ÉLETED RÉSZE VOLT. MIT ADOTT NEKED A SOROZAT?

Megváltoztatta az életem, ezt minden túlzás nélkül mondhatom. Harmadik évemet végeztem a Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskolában, amikor is elmentem egy meghallgatásra. Nagyon lerövidítve a történetet, fél év múlva meg is kaptam Zsófi szerepét. Döntenünk kellett, hálás vagyok a szüleimnek, hogy akkor elengedték a kezem. Elkezdtem dolgozni és felelősséget vállalni saját magamért. Magántanuló lettem, de örülök, hogy tudtam a saját osztályommal érettségizni, bolond ballagni. Közben pedig beköltöztünk a nézők nappalijába és egy ország ismert meg úgy, hogy Szentmihályi Zsófia. Sokat köszönhetek Kalamár Tamás producernek az akkori lehetőségért, de hogy ezzel élni tudjon az ember, alázatosnak kell lennie. Én ebben a mai napig hiszek. Fontos, hogy akár 20 év után is nagyözölás helyett, inkább mindenkit meghallgass, a legkisebbtől a legnagyobb beosztásúig.

IZGULÓS TÍPUSNAK VALLOD MAGAD ÉS MEGFELELÉSI KÉNYSZERRŐL IS NYILATKOZTÁL. KINEK AKARSZ TE MEGFELELNI, BIZONYÍTANI?

Szerintem ez az élet velejárója. Születésünktől kezdve úgy nővünk fel, hogy meg akarunk felelni, hol a szüleinknek, hol az óvónéninek és így tovább. Biztos vannak, akik tudják ezt koordinálni és nem hatalmasodik el rajtuk, és vannak, akiknek ez nem megy. Én utóbbihoz tartozom. Volt, hogy azon nevettek a kollégáim, hogy bocsánatot kértem még egy kukától is,

mikor véletlenül nekimentem. Akkoriban a „bocs, hogy létezem” volt. De ilyenkor mindig jött a családom, akik segítettek, ha úgy érezték, hogy nem vagyok eléggé a helyemen, visszatereltek a helyes útra, ahol önmagam lehettem.

AZT HALLOTTAM, HOGY ERŐS AZ IGAZSÁGÉRZETED. KI TUDSZ ÁLLNI SAJÁT MAGADÉRT IS ILYEN VEHEMENCIÁVAL, VAGY MÁSOKÉRT EZ KÖNYVEBBEN MEGY?

Másokért könnyebb, de természetesen magamért is kiállok. De több ideig tűrök, tényleg fát lehet vágni a hátamon. Két kezemen meg

tudom számolni, hogy az elmúlt húsz évben hányszor csaptam az asztalra, ez mindig csak az utolsó utáni pillanatban történik meg. Ha másnál látom, akkor sem akarok belefolyni, nem egy Robin Hood vagyok, aki tetszeleg a megmentő szerepében. Ha azt látom, hogy a gyengébbet bántja valaki a felsőbbrendűségét előnyként használva, akkor azért közbe szoktam lépni.

A MONA MANAGEMENT HASONLÓ OKOKBÓL ALAKULT? MÉG EGY DOLOG, AMIVEL TUDSZ SEGÍTENI? MI A CÉLJA ENNEK?

Igen, azt hiszem, ez az anyáskodás mindig is bennem volt. Úgy érzem, van bennem

valami, amit szeretnék átadni. Vannak, akik azokat a lépcsőket még keresgélik, amiken én már végigsétáltam, nekik szeretnék segíteni megvalósítani az álmaikat. Egy közösséget építünk, melynek tagjai számíthatnak egymásra. Ebben látom a jövőt!

(Szűcs Márton Teofil)

DIGITÁLIS LÁBNYOM: AZ ONLINE UJJLENYOMAT

A MAI VILÁGBAN TALÁN NEM IS GONDOLNÁNK, HOGY MENNYI INFORMÁCIÓT ADUNK MAGUNKRÓL AKÁR CSAK AZZAL, HOGY MEGNYITUNK EGY WEBLAPOT. EZ KOCKÁZATOKAT IS REJTHET MAGÁBAN, EZÉRT FONTOS, HOGY MINDIG TISZTÁBAN LEGYÜNK AZ ONLINE TEVÉKENYSÉGEINK LEHETSÉGES KÖVETKEZMÉNYEIVEL. MI AZ A DIGITÁLIS LÁBNYOM? MIT TEHETÜNK AZÉRT, HOGY MINÉL KISEBB LEGYEN?

MINDENNEK NYOMA MARAD

Manapság természetes, hogy mindenki használ különböző böngésző alkalmazásokat. Az ember rákeres egy oldalra, majd mikor végzett, bezárja azt. Azt gondolnánk, hogy ezzel el is tűnik a keresett honlap, pedig ez egyáltalán nem így van. Minden világhálón végzett tevékenységünkkel úgynevezett digitális lábnyomot hagyunk magunk után.

HATÁSA RÁNK

A digitális lábnyoma mindenkinek egyedi. Következtenni lehet belőle az adott személy tevékenységeire, érdeklődési körére, de még a világnézetére is. Minél gyakrabban vagyunk online, annál nagyobb lesz a digitális lábnyomunk és annál több információt adunk magunkról – akkor is, ha nem posztolunk vagy kommentelünk vagy lájkolunk. Az is könnyűszerrel megállapítható, hogy mikor fekszünk le, mikor kelünk fel, s az sem titok többé, hogy ezt éppen a világ mely pontján tesszük. Ezért van az, hogy ha valaki rákeres például arra a szóra, hogy „szoknya”, hamarosan számos ilyen tartalmú reklámot dob majd fel neki a böngésző.

Ez a digitális lábnyom számos kényelmi funkció mellett veszélyeket is hordoz magában. Például hiába törölünk le valamit az internetről, vagy a közösségi oldalunkról, az igazából sosem tűnik el. Ha feltöltöttünk magunkról egy képet, amit később megbántunk, már nem tudjuk nyomtalanul letörölni. Ezért kell megfontoltan átgondolni, hogy mit osztunk meg a különböző portálokon.

VAN MÓD A BIZTONSÁGOSABB HASZNÁLATRA

Szerencsére léteznek módszerek, amikkel valamelyest megóvhatjuk privát szféránkat és azt is megakadályozhatjuk, hogy bárki vissza tudja követni internetes tevékenységünket. Az egyik ilyen inkognitó módnak hívják. Ilyenkor privát módban használjuk a böngészőt. Sajnos azonban ez nem minden esetben megoldás, ugyanis

az inkognitó móddal csak az azonos eszközt használók előtt rejtőzhetünk el. Ha bekapcsoljuk ezt a funkciót, nem lesznek láthatóak a keresési előzményeink, illetve az sem lesz nyilvános, hogy milyen sütiket fogadtunk el. Ez leginkább akkor hasznos, ha másokkal esetleg közös számítógépet használunk, de sajnos attól nem tud megvédeni, hogy digitális lábnyomot hagyjunk a világhálón. Emellett számos lehetőségünk van, hogy ne adjunk mások számára felhasználható információt magunkról, de erről részletesen majd a következő számban olvashattok.



FIGYELJÜNK ODA A JÖVŐ ÉRDEKÉBEN

A legnagyobb biztonságot tulajdonképpen az tudja nyújtani, ha megfontoltan használjuk a digitális eszközeinket. Mindig tartsuk szem előtt azt a tényt, hogy azokra, amiket most osztunk meg magunkról, a leendő főnökünkön kívül még az unokáink is rábukkanhatnak. Tudni fogják, hogy milyen bejegyzéseket lájoltunk be, milyen üzeneteket váltottunk, milyen kereséseket indítottunk. Talán most még mókásnak tűnik belegendolni ebbe, de valójában óriási a felelősség rajtunk.

(Botos Mici)

INNOVATÍV, JÖVŐRE FELKÉSZÍTŐ OKTATÁS A PROSULI PROGRAMMAL

Koren Balázs



HOL ÉS HOVA TART A DIGITÁLIS ESZKÖZÖK BEVEZETÉSE AZ OKTATÁSBAN? MIÉRT VAN SZÜKSÉG ARRRA, HOGY MEGTANÍTSUK EZEN ESZKÖZÖK TUDATOS HASZNÁLATÁT? A YETTEL PROSULI PROGRAMJÁNAK CÉLJA, HOGY ELJUTTASSA MINÉL TÖBB PEDAGÓGUSHOZ ÉS DIÁKHOZ AZT A GONDOLKODÁSMÓDOT, AMI SZERINT AZ OKTATÁSBAN IGENIS SZÜKSÉG VAN A DIGITÁLIS VILÁG ADTA INTERAKTÍV ÉS KOOPERATÍV MEGOLDÁSOK BEÉPÍTÉSÉRE. KOREN BALÁZZSAL, A PROGRAM SZAKMAI VEZETŐJÉVEL BESZÉLGETTÜNK, AKI SZERINT ÍGY HATÉKONYAN TUDJÁK FELKÉSZÍTENI A FIATALOKAT A FELMERÜLŐ KIHÍVÁSOKRA.

HOGYAN LÁTJA A PROGRAM FEJLŐDÉSÉT ÉS TERJESZKEDÉSÉT?

Több mint 7 év alatt 150 iskolába juttattuk el a programot, és több professzionális megoldással, programmal, rendezvénnyel bővítettük azt. Tanárképzéseinket már akkreditált, intézményesített formában rendezzük meg, a TudatosNet oktatóanyagaink pedig minden korosztály számára elérhetők. Itt a diákok, szülők és tanárok is tanulhatnak arról, hogyan érdemes az internethasználatukat tudatosabbá, biztonságossá tenni.

MIÉRT SZÜKSÉGES MIND A PEDAGÓGUSOKAT, MIND A DIÁKOKAT EGYARÁNT BEVONNI A PROGRAMBA?

A diákokhoz a tanárokon át vezet az út. A pedagógusok azok, akik ismerik a diákjaikat, ők állnak velük közvetlen kapcsolatban. Mivel azt szeretnénk, hogy az oktatás mindenki számára egy innovatív, jövőre felkészítő élmény legyen, ezt csak úgy tudjuk elérni, hogy a pedagógusok munkáját is segítjük.

ÖN SZERINT A TELJESEN DIGITÁLIS OKTATÁSÉ A JÖVŐ?

Nem, semmiképp. Sem a teljes mértékben digitális, sem a teljes mértékben analóg oktatás nem jó. Arra van szükség, hogy megtaláljuk a digitalizáció helyét az oktatásban. Erre persze nincs általános szabályrendszer, függ a pedagógustól, de befolyással bír az adott osztály, tanított csoport is.

Ahol helye ott van, ahol alkalmazni kell, mert nem áll rendelkezésre jobb eszköz. Ahol viszont nincsen szükség rá, ott nem szabad alkalmazni, mert zavaró lesz, hátráltatni fogja a diákokat a tanulásban.

SZÜKSÉGES LENNE TANANYAGBA VENNI A DIGITÁLIS ESZKÖZÖK HASZNÁLATÁNAK TANÍTÁSÁT?

Az új Nemzeti Alaptanterv szerinti digitális kultúra tárgy már foglalkozik ezzel, de nem feltétlenül jó ezt a tudást egy tantárgy keretei közé zárni. A diákok számára fontos, hogy lássák, ki mennyire, milyen mértékig alkalmazza a digitális eszközöket, ugyanis mind különböző családi háttérből érkeznek, máshogy vannak „átdigitalizálva”.

A SZÜLŐ HOGYAN ÉS MIKOR TEHET A GYERMEKÉÉRT, HOGY FELELŐSEN HASZNÁLJA OKOSESZKÖZEIT ÉS TUDATOSAN LEGYEN JELEN A DIGITÁLIS VILÁGBAN?

A tudatosság, tudatosítás nem korfüggő, ez egy folyamatos tanulás, ami ránk, felnőttekre is vonatkozik. Szerencsére napjainkban már van lehetőségünk nyomon követni, mennyi időt töltünk az eszközeinken, ez pedig sokat segíthet abban, hogy a tudatosságunkon javítsunk. A gyerekek számára nagyon fontos, hogy legyenek jól behatárolt korlátok. Ezeket a szabályokat velük közösen kell meghozni, hogy ők is tisztában legyenek azzal, miért zár le a telefonjuk a napi időlimit elhasználása után. Ezáltal megértik azt is, miért szeretnénk őket ilyen módon is arra ösztönözni, hogy tudatossá váljanak a napi eszközhasználatban.

(Németh Fruzszi)

GONDOLKOZZ, MIELŐTT VÁSÁROLSZ!

BIZTOSAN MINDENKINEK SZÁMOS EMLÉKE VAN AZ ÖSSZEFOGLALÓAN CSAK „TELESHOPOSNAK” NEVEZETT REKLÁMOKRÓL ÉS ÁRUKRÓL. EZEKET SOKSZOR „CSODA” TERMÉKEKNEK NEVEZIK, MINDIG VALAMI „EGYEDI” TALÁLmányok ezek, amikkel a vásárló még biztosan nem találkozhatott soha életében korábban. Hihetetlen éles kés, mindent felszívó porszívó – sok háztartásban megtalálhatunk egy-egy darabot. Azonban ezek az állítások többnyire nem tükrözik a valóságot. Mit érdemes tudni a teleshopos vásárlásról? Mik a buktatói? Siklósi Máté, fogyasztóvédelmi szakértő segített nekünk eligazodni a témában.



Siklósi Máté

„Vannak termékek, amiket az ember úgyis megvásárol: hétköznapi élelmiszerek, utazáshoz szükséges termékek. Ezeket nem kell különösebben ajánlani az emberek számára” – árulta el Siklósi Máté. Ritkábban fordul elő, hogy ezeket a termékeket reklámoznák is, de az igaz, hogy a nagy élelmiszerláncok kiadnak minden héten akciós újságokat termékeikről. Viszont nem jellemző, hogy ezek az akciók, ajánlatok az embereket direkt módon érnék el. „Teljesen más szituációról beszélünk, mikor egy porszívó ügynök megjelenik az ajtónknál, és ránk beszél a terméket valami jól hangzó reklámszöveggel” – mondta el Siklósi Máté.

Sokszor az ilyen házaló ügynökök olyan jól tudják a naiv vásárlóknak az egyszerű árucikkeket értékesíteni, hogy ilyenkor





fel sem merül a kérdés bennük, hogy ezekre a termékekre tényleg szükségük van-e. „Az inkább a 1980-as, 1990-es évekre volt jellemző, hogy az embereket a saját lakásuknál keresték, és próbálták eladni nekik egy adott terméket.”

A televízióban ugyanakkor évtizedek óta népszerű értékesítési csatornáról beszélünk. Az emberek eleinte pusztán a szórakozás céljából nézték a készüléket, ám a tévé egyre népszerűbbé vált, és ezt felismerték az árukat forgalmazó cégek is. „A kieső műsoridőben, főleg délelőtt vagy kora délután nagyon sok olyan adás van, ahol nagy lelkesedéssel, lendülettel próbálnak egyébként megkérdőjelezhető

szolgáltatásokat, termékeket eladni. Ezeket általában vissza nem térő, egyedi lehetőségek, ajánlatnak nevezik, mindössze egy telefonszámot kell tárcsázniuk a termék megrendeléséhez, de azt azonnal, hogy minél kevésbé tudják átgondolni az ajánlatot, utánanézni a terméknek, szolgáltatónak. A telefonálók pedig élnek a lehetőséggel, és felhívják a tévén látható telefonszámot, ami az esetek döntő többségében emelt díjas telefonszám” – mondta el Siklósi Máté.

Ez az „eladás” sokszor úgy néz ki, hogy egy hölgy vagy úr elkezd magyarázni, hogy miért van egyedi és vissza nem térő lehetőségünk arra, hogy ezt a terméket megvásárolhassuk, ezzel próbálja meggyőzni

a nézőt, majd a telefonálót arról, hogy biztosan elköltse a pénzét, vagy akár újabb tételeket vásárlására késztesse.

„Agresszív kereskedelmi gyakorlatnak azt nevezzük, amikor pszichés nyomást helyez a kereskedő a vásárlóra, és a pszichés nyomással a kimaradás érzésétől való félelmet kihasználva akarnak rákényszeríteni egy terméket a fogyasztóra. Ilyenkor sokszor elhangoznak azok a mondatok, hogy 'ne csak te maradj ki belőle', 'már mindenki ezt használja', és hasonlók” – hívja fel a figyelmünket a fogyasztóvédelmi szakértő egy szembetűnő problémára. Ilyenkor arra sarkallnak, hogy döntsünk minél előbb, mert korlátozott számban érhető el ez az árucikk, vagy hogy ne hagyjuk ki ezt a hatalmas akciót, hiszen most utoljára juthatunk ilyen kedvező áron a termékhez.

Figyelni kell az ilyen szituációkban, hogy a fogyasztónak nincs lehetősége arra, hogy a szolgáltatások minőségéről meggyőződjön, sokszor belefolyik az impulzus vásárlásokba, ami pedig nem ajánlott. „Impulzusvásárlásnak nevezzük azt, amikor nem egy átgondolt döntést hozunk meg, hanem egy hirtelen, jó marketing szöveg alapján döntünk, és csak amiatt vásároljuk meg az adott terméket, választjuk a szolgáltatást, nem megfontoltan” – magyarázta el Siklósi Máté.

Máté azt tanácsolja, hogy amikor valaki fel akarja hívni egy ilyen visszautasíthatatlan ajánlatra a figyelmünk, gondolkozzunk el azon, hogy erre tényleg szükségünk van-e. Ezek a termékek nem feltétlenül rosszak, ám igen sok panaszt is hallani használhatatlanságukról, gyors amortizációjukról. A döntést nem is kell mindig egyedül meghoznunk, minden terméket, szolgáltatást nem ismerhetünk jól. Nézzünk utána annak, hogy vajon máshol ugyanaz a termék mennyibe kerül, vagy hogy milyen véleménnyel vannak róla máshol, mások. Ha pedig nincsen időnk utánajárni, kerüljük el ezeket a reklámokat, ajánlatokat, összefoglalóan az impulzusvásárlást, és ne költjük felesleges dolgokra a pénzünket!

(Hegyvi Vivien, Bodor Julcsi)

A mellékletet az Igazságügyi Minisztérium támogatja a „Fogyasztói érdekek képviseletét ellátó egyesületek támogatása” program keretében

NÉMETH KRISZTIÁN: „BÁRMIKOR ODAADNÁM A 17 GÓLOMAT A FELJUTÁSÉRT CSERÉBE”

AZ NB II GÓLLÖVŐLISTÁJÁT 17 GÓLLAL VEZETŐ VOLT VÁLOGATOTT FUTBALLISTA, NÉMETH KRISZTIÁN INTERJÚNKBAN ELMONDTA, HOGYAN KERÜLT A LIVERPOOLHOZ, MIKÉPP TUDOTT TALPRA ÁLLNI A NEHÉZKES, DUNASZERDAHELYEN TÖLTÖTT IDÉNY UTÁN, ILLETVE HOGY SZERETNÉ VISSZATENNI AZ MTK-T A MAGYAR FUTBALL TÉRKÉPÉRE. EMELLETT NÉMETH MESÉLT A KATARI LABDARÚGÁS FEJLESZTÉSÉRŐL ÉS A NAGY MAGYAR FOCITESZTRŐL IS!

18 ÉVESEN A LIVERPOOLHOZ KERÜLTÉL, AHOL UGYAN TÉTMECCSEN NEM LÉPHETTÉL PÁLYÁRA A FELNŐTTEK KÖZÖTT, DE A TARTALÉKOKNÁL A GÓLKIRÁLYI CÍM MELLETT TÖBBEK KÖZÖTT A SZEZON LEGJOBBJÁNAK IS VÁLASZTOTTAK. HOGYAN ÉLTED MEG EZT AZ IDŐSZAKOT?

Jelentős váltás volt, a Liverpool az érkezésem előtti évben még BL-szereplő volt, én meg az MTK-ban játszottam, amikor jött a lehetőség, hogy a Liverpool megvásárolna, ami nagy öröm volt a számomra. Összességében szép emlékek tekintem azt az időszakot.

2020-BAN A DAC-HOZ SZERZŐDTÉL, A KLUBNAK AKKORIBAN AZT NYILATKOZTAD, DUNASZERDAHELY A MÁSODIK OTTHONOD, UGYEBÁR A FELESÉGED ONNAN SZÁRMAZIK. MÉGSEM ALAKULT JÓL AZ A FEJEZET A KARRIEREDBEN, ELŐBB A COVID-19 MIATT BEKÖVETKEZŐ LEÁLLÁS SZÓLT KÖZBE, MAJD AZ ÚJRAINDELÉS ELŐTT SÉRÜLÉST SZENVEDTÉL. HOGYAN TUDTÁL MOTIVÁLT MARADNI?

Nem volt egyszerű időszak. Tudni kell, nekem elég erős a kötődésem Dunaszerdahelyhez, hiszen a menyasszonyom odavalósi, lassan 18 éve járok oda, úgyhogy szerettem volna, hogy ez egy sikeres időszak legyen. Sajnos nem úgy alakult, az említett okok miatt, de az élet nagy játékos, így lettem később amerikai

bajnok (a Columbus Crew csapatával 2020-ban – a szerk.), mikor sikerült visszaigazolnom az MLS-be. Úgy érzem, motivált tudtam maradni.

MIT SZÓLSZ AHHOZ, HOGY AZ MTK U19-ES EGYÜTTESE ELSŐ MAGYAR CSAPATKÉNT MEGÉLTE A KUPATAVASZT AZ IFJÚSÁGI BL-BEN, HISZEN EGYKORON TE IS AZ MTK AKADÉMIÁJÁN PALLÉROZÓDTÁL. FIGYELEMMEL KÖVETTED A CSAPAT TELJESÍTMÉNYÉT?

Kijövünk minden mérkőzésükre, szurkolunk nekik. Ez nagy lehetőség számukra, legfőképpen azért, mert össze tudják mérni a tudásukat hasonló korosztályban játszó játékosokkal, és akár az elittel is, amiből le tudják szűrni, hogy hol tartanak most. Nem utolsó sorban pedig, ha jó teljesítményt tesznek le az asztalra, akkor külföldre tudnak szerződni, amely mindannyiuk nagy álma.

JELENLEG AZ NB II-ES MTK-BAN JÁTSZOL, AHOL KIVÁLÓ SZEZONT FUTSZ, 17 GÓLODDAL VEZETED A GÓLLÖVŐLISTÁT. MILYEN CÉLJAI VANNAK A LABDARÚGÁS TERÉN? KORODBÓL FAKADÓAN MÉG A VÁLOGATOTTSÁG SEM TŰNIK LEHETETLEN KÜLDETÉSNEK!

NB II-es játékosként elég távoli történet lenne a válogatott. Az első számú céloom az az, hogy visszajussunk az MTK-val az NB I-be, oda tartozik és ott a helye; bármikor odaadnám a 17 góloamat a feljutásért cserébe.

A 2009-BEN U20-AS VB-BRONZOT SZERZŐ MAGYAR VÁLOGATOTT TAGJAIT ARANYGENERÁCIÓNAK TARTOTTÁK, MÉGIS CSAK KEVESEN FUTOTTATOK BE NEMZETKÖZILEG IS ELISMERT PÁLYAFUTÁST, SŐT, VAN, AKI MÁR IDEJEKORÁN SZÖGRE IS AKASZTOTTA A STOPLIST. MI LEHET ENNEK AZ OKA?

A nagy számok törvénye alapján egy korosztályból, ha négyen-öten be tudnak futni egy minőségi pályafutást, az már egy jó aránynak tekinthető. Szerintem ez



FOTO: MTKBUDAPEST.HU

igaz is arra a korosztályra, mivel akadtak olyan nevek, akik válogatott szinten is jó teljesítményt nyújtottak, mint Gulácsi Péter, Vladimir Koman, Korcsmár Zsolt, én és még sorolhatnám. Ilyen szempontból kiemelkedő korosztály volt, de akár többre is lehetett volna hivatott az akkori generáció.

KARRIERED SORÁN JÁTSZOTTÁL TÖBBEK KÖZÖTT A KATARI BAJNOKSÁGBAN IS, ÍGY JOBBAN ISMERHETED A HELYI VISZONYOKAT LABDARÚGÁS TERÉN. MI A VÉLEMÉNYED ARRÓL, HOGY OTT RENDEZTÉK MEG A VILÁGBAJNOKSÁGOT?

Valóban nem egy futballnagy hatalom Katar, viszont mindent megtettek azért, hogy mind a vb-rendezésben, mind pedig a pályán sikeresek legyenek. Kevés játékosuk van, egy kis országról beszélünk. Az egyetlen céljuk, hogy azt a kevés játékosukat fejlesszék, és vagy az első osztályban, vagy a válogatottban pályára lépjenek. Sok edzőt, velük együtt pedig tudást vittek Katarba, ez egy tudatos építkezés, és szépen lassan haladnak előre. Kétségtelenül nem fog menni minden egyik napról a másikra, de próbálkoznak.

A VILÁGBAJNOKSÁG NYITÓMECCSÉN AZ M4 SPORT KÉPERNYŐJÉN SZAKÉRTŐKÉNT TÜNTÉL FEL. HOL TERVEZED FOLYTATNI PÁLYAFUTÁSOD BEFEJEZTÉVEL?

Van több opció is a fejemben, jelen pillanatban még a labdarúgás teszi ki a gondolataim nagy részét. Magától

értetődő, hogy 33 évesen karrierem végéhez közeledek. Már kigondoltam, merre szeretnék majd tovább haladni, de ezt egyelőre megtartom magamnak.

AZ MTK ÉS A DUE MÉDIAHÁLÓZAT KÖZÖS SZERVEZÉSE A NAGY MAGYAR FOCITESZT. EHHEZ KAPCSOLÓDÓAN, LABDARÚGÓKÉNT MENNYIRE ÉRZED KÖTELESSÉGEDNEK AZ ARANYCSAPAT, ILLETVE AZ MTK HAGYOMÁNYAINAK AZ ÁPOLÁSÁT?

Mindenkinek kötelessége, mert olyan sportolókról beszélünk, akik példaképek, és rengeteg mindennel hozzájárultak ahhoz, hogy Magyarország és a magyar futball ilyen eredményeket érjen el. Büszkének kell lennünk ezekre a diadalokra, egyúttal ápolni is kell ezeket; ez a teszt ugyancsak azt a célt szolgálja, hogy a fiatalság megismerje mindezt. A mai válogatottat jobban tudjuk követni és jobban szem előtt van, ugyanakkor az példaértékű és óriási dolog, amit az Aranycsapat, valamint annak játékosai tettek a magyar futballért. Többek közt ilyen témájú kérdésekkel szintén lehet találkozni, ennél fogva mindenkinek ajánlom.

(Berki Dániel, Bózsik Tamás)

A DUE MÉDIAHÁLÓZAT IDÉN IS MEGHIRDETI TEHETSÉGGYÚJTÓ DIÁKMÉDIA PÁLYÁZATÁT!

3 KOROSZTÁLYBAN

- általános iskola
- középiskola
- felsőoktatás

7 KATEGÓRIÁBAN

- diákújságíró
- diáklap
- diákrádió, diákrádiós
- diák-videóújságíró
- diákfotós
- online diákmédium
- mentor

Várjuk a pályamunkákat
2023. március 15-ig
a www.due.hu oldalon,
kizárólag elektronikusan!

Tárgyneremények
és mediaképzési
hozzájárulások
2 millió forint
összértékben!

Részletes pályázati kiírás,
feltételek, tudnivalók:

www.due.hu

NÉHA NEKÜNK IS KELL A SZERENCSE



Játsz velünk
a www.fociteszt.hu
oldalon április 30-ig!

NÉHÁNY ÉVVEL EZELŐTT A LABDARÚGÁSRÓL SZÓLÓ TESZT AMOLYAN RETRO-KVÍZ LETT VOLNA, HISZEN KORÁBBAN A MAGYAR VÁLOGATOTT VESZÍTENI JÁRT IZLANDRA, DE KIKAPOTT MÁLTÁN, VAGY ÉPPEEN LETTORSZÁGBAN IS. A KLUBCSAPATOK NEM IS NAGYON ÁLMODHATTAK ARRÓL, HOGY ELJUTNAK VALAMELYIK NEMZETKÖZI KUPA CSOPORTKÖRÉBE, HISZEN MÁR A SELEJTEZŐKBŐL KIESTEK OLYAN JELENTÉKTELEN CSAPATOK ELLEN, MINT PÉLDÁUL A LIECHTENSTEINI VADUZ.

Nem volt miről beszélni, csak olvasgatni lehetett a korabeli cikkeket az 1938-as világbajnoki ezüstről, az Aranycsapatról, vagy éppen az 1986-os vb-szereplés előtti diadalmenetről.

Most, amikor a DUE Médiahálózat elindította a Nagy Magyar Fociteszt Diákoknak című játékát, már nem kell a múltba révedni ahhoz, hogy a magyar labdarúgás legújabb kori sikereit is a kérdések közé csempésszük.

Példátlan módon egymást követő két Európa-bajnokságra jutott el a magyar válogatott (a 2016-os, illetve a 2021-ben rendezett 2020-as), a Ferencváros és néhány éve a Videoton is főtáblás volt az európai kupákban, sőt a zöld-fehérek most éppen arra készülnek, hogy az Európa-liga legjobb nyolc csapata közé jussanak. Emellett persze azt sem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy hála a stadionépítésnek, Budapesten, a Puskás Arénában rendeztek EB-meccseket, európai

szuperkupa-döntőt, májusban pedig a fővárosunkban lesz az Európa-liga döntője.

Persze elismerésből sincs hiány, hiszen az Év Sportolója választáson Marco Rossi, a magyar válogatott szövetségi kapitánya immár második alkalommal lett az év edzője, a nemzeti együttes az év csapata elismerést kapta meg, míg a Ferencváros légiósa Kristoffer Zachariassen csoportelsőséget érő gólja lett 2022 legemlékezetesebb sportpillanata. Szóval a Nagy Magyar Fociteszt Diákoknak nemcsak a múltba révedező kérdéssor, hanem a mai magyar labdarúgással is foglalkozik.

Azt például érdemes tudnia minden tesztkitöltőnek, hogy a 2016-os labdarúgó Európa-bajnokság, amelyen a magyar válogatott Izland, Portugália és Ausztria előtt megnyerte a csoportját egészen másként is alakulhatott volna, de a szokásotól eltérően szerencsénk volt. A csapatunk 1972 után először jutott

ki a kontinenstornára, de sok remény nem fűzhetünk a továbbjutáshoz, hiszen a Cristiano Ronaldóval felálló portugál és titkos favoritnak tartott Ausztria ellen nem volt esélyes az együttes, Izland pedig igazi mumus. Az osztrákok elleni nyitányon aztán már az első percben meghűlt az ereinkben a vér, hiszen David Alaba távoli lövése után a kapufáról pattant ki a labda. Gondolhattuk volna, hogy ebből a meccsből biztos nem jövünk ki jól, de a későbbiekben Szalai Ádám és Stieber Zoltán találateival 2-0-ás magyar győzelem született. Mi lett volna, ha David Alaba labdája csak öt centivel pontosabb? Szerencsére sosem tudjuk meg, hogy mi várt volna ránk az első perc után hátrányban. Ezzel szemben azt tudjuk, hogy a siker után az Izland (1-1) és a Portugália (3-3) elleni döntetlenek köszönhetően a magyar együttes megnyerte a csoportját és bekerült Európa tizenhat legjobb válogatottja közé.

(Kecskés István)

VALAMI AKTUÁLIS, VALAMI ŐSI

MI VOLT ELŐBB? A NYOLCADIK KERÜLET, VAGY AZ INDIÁNOK? GAUDER ÁRONNAL VISSZATÉRTÜNK GYÖKEREIHEZ, HOGY MEGMUTASSUK MILYEN RÖGÖS ÚT VEZETETT LEGÚJABB FILMJÉHEZ, A KOJOT NÉGY LELKÉHEZ.

MIKOR KEZDTÉL EL FILMEKKEL FOGLALKOZNI?

Egész korán, még általános iskolás koromban. Akkor még csak filmkamerám volt, szuper 8-as, amit karácsonyra kaptam. Három perces filmkazettáim voltak, amiket úgy töltöttem fel animációs kisfilmekkel, hogy csináltam egy csomó rajzot, amiket lefotóztam. Kicsit macerás volt. Később apától kaptam egy videokamerát, amivel kísértetfilmet forgattunk a szomszéd elhagyatott házában.

HOGYHOGY NYOLCADIK KERÜLETBEN JÁTSZÓDÓ TÖRTÉNET LETT AZ ELSŐ NAGYFILMED?

Amikor tizenkettedikes voltam, összeismerkedtem egy sráccal, Novák Erikkel, aki a nyolcadikban lakott. Ő találta ki, hogy csinálhatnánk erről egy filmet. Leírta a karaktereket, de ő élőszereplőset akart, én pedig rajzfilmes vagyok, viszont miután

lerajzoltam őket, rájött, hogy jobb is így. Egyrészt, mert akkor nem annyira konkrétak az ábrázolások, másrésztől pedig mert így tudtuk megoldani. Rengeteget jártunk a nyolcadik kerületbe a helyszínt fotózni, néhány embert is megkértünk arra, hogy modellt álljon nekünk. Szinte ingyen csináltuk. Majd sikerült először 8 millióra, majd később 100 millióra megpályázni. Ez persze rajzfilmre egyáltalán nem sok, de mi végülis örültünk, hogy megkaptuk.

A FILM STÍLUSA IS NAGYON JELLEGZETES, MILYEN VOLT KÍSÉRLETEZNI A 3D ANIMÁCIÓVAL?

Akkoriban a 3D animáció újdonságnak számított, de én értettem hozzá. Ahhoz, hogy kézzel megrajzoljuk a filmet, viszont nem volt meg se a tapasztalatunk, se a stábunk. Így hát 3D-ben úgy mozgattuk a karaktereket, mintha papírkivágások lennének. Igazi „sufni tuning” volt, hogy olcsón és gyorsan tudjunk haladni, hiszen másfél év alatt kellett megcsinálni. Ez nagyon „low budgetnek” számított, de akkor jött be a South Park, ami bebizonyította, hogy nem muszáj nagyon jó látványt csinálni, ha vannak jó karakterek, bármi működhet.

KOMÉDIÁN TÚL MILYEN ÜZENETE VAN A FILMNEK?

Sok animációs film és sorozat gyerekeknek és családoknak szól, ezért tetszett meg nekünk a South Parkban az, hogy aktuális konkrét

témákkal foglalkozik, kicsit politikai, kicsit káromkodós. A stílusán kívül leginkább az tetszett meg nekünk, hogy nem egy fiktív világban játszódik, hanem a valóságban. Mi magunkról akartunk beszélni, arról, ami



itt van. Annyi a furcsa karakter, ráadásul akkoriban gyárosok nyíltak és a kínaiak is kezdtek megjelenni, ami újdonságnak számított. Ebbe a színes világba akartuk beilleszteni a kölyköket, akik tulajdonképpen a mi magunk és élőhelyünk karikatúrái. Igazából nem nagyon törtük a fejünket azon, hogy mi legyen a mondanivaló, csak ment az agyunk, ötleteltünk és közben jókat mulattunk, aztán lett egy sztori.

A NYÓCKER UTÁN VOLT EGY KISEBB KIHAGYÁSOD, MI TÖRTÉNT AKKORIBAN?

A film megjelenése után nem tudtuk, hogy mi lesz vele, de meglepetésünkre rendkívül jól teljesített külföldi pályázatokon. Bejárta a világot és Franciaországban, a világ legrangosabb animációs fesztiválján megnyertük a fődíjat.





Aztán megnyíltak a lehetőségeink, ezért bele is vágtunk egy új filmbe, ami már az én ötletem volt, egy izlandi viking történet, teljesen más. Szereztünk egy izlandi koprodukciós partnert, Magyarországon pedig az előző film sikere miatt kaptunk normatív támogatást. Hat évig csináltuk a filmet, már majdnem elkészült, amikor becsukták az akkori filmintézetet és jött a Vajna-féle. Sajnos ezt a filmet nem tudtuk befejezni, talántúl nagy fába is vágtuk a fejszénket egy 3D-s filmmel. Jó nagy pofon volt, kijózanító, de lehet, hogy szükségem volt rá. Magam alatt voltam, mások filmjeiben dolgoztam, aztán amikor meguntam az önsajnálatot, három dokumentumfilmet csináltam magyarországi őskori lelőhelyekről. Aztán pályáztam, hogy elkészíthessük A kojot meséit. Ebben az évben mindkét projekt sikeres volt, így végre kimáztam a gödörből. Akkoriban – az előző eset után – nem is mertem belefogni egy egész estés filmbe.

HOGYHOGY A LEGÚJABB FILMED, A KOJOT NÉGY ÉLETE EGY ILYEN TÖLTÜNK TÁVOL ÁLLÓ VILÁGBA NYÚJT BETEKINTÉST?

Már nagyon régóta foglalkozom az indián kultúrával, csináltam ruhát, ismerem az összes történetet, sátram is van. Magyarországon néhány embernek van egy ilyen „hobbija”, hogy évente egyszer lemennek az erdőbe és indiánként élnek és én is egy vagyok közülük. Már harminc éve járok le az erdőbe. Az alapötlet a filmhez pedig onnan jött, hogy akkor ismertem meg Cseh Tamást, aki azóta meghalt, de felmondott egy csomó mesét hanganyagban, és úgy gondoltam, csinálhatnánk az ő narrációjával rajzfilmet. Mindig is tetszett az indiánok hozzáállása a világhoz. Az, hogy arra törekedtek, hogy harmóniában éljenek a természettel, hogy mindennek megvan a maga feladata, és ha elpusztítunk valamit, az beindít egyfajta pillangó effektust, hogy a föld az anyánk és minden él. Ez most aktuális is, hiszen már érezzük, hogy lassan elpusztítjuk a földet, de ez a tudás mégis ősi is.

INKÁBB KÖRNYEZETVÉDELMI, VAGY SPIRITUÁLIS LESZ A FILM?

Szerintem mind a kettő. Végül is a környezetvédelem is csak annak a

következménye, hogy az emberek rájöttek arra, hogy a természetben minden összefüggésben van egymással. Az indiánok ezzel ellentétben viszont mindig is ezzel a tudattal együtt léteztek.

VAN EGY KERETSZTORI ÉS EGY TEREMTÉSTÖRTÉNET, EZEK SZERINT IDŐBEN NEM LINEÁRIS A FILM?

Valóban nem lineáris, a jelenből indul, és a végén a jelenbe ér vissza. A teremtés a kezdet volt, most viszont érzésem szerint a vég közeleg.

A HONLAP ALAPJÁN A NŐI KARAKTER TŰNIK RACIONÁLISABBNAK, MIÉRT?

A filmben a női karakter a racionálisabb, ami szintén az előbb említett egyenlőségre világít rá, a természetben nincs alá-fölérendeltségi viszony.

MILYEN LÉLEKTANI SZEMPONTOKBÓL VAN MEGKÖZELÍTVE?

Ahogy a Nyócker!, ez a film is rólunk szól, a jelenünkre reflektál. Egy letűnt világ bölcsességét mutatja meg, egy olyan őslakos nép világképét, akiknek a dolgokhoz való hozzáállása sokkal modernebb, mint a haladónak tartott nyugati gondolkodás. A Bibliában is szerepel a jó és a gonosz, de az indiánoknál ez sokkal árnyaltabb, a rend és a káosz szerepel.

Az öregember, a teremtő alkot és a tudatalattijából jön létre a kojot, ami a vágyakat és a testiséget képviseli. Rá kell jönniük, hogy az élet része a csibészség és a rend is, nem kell, hogy az egyik legyőzze a másikat.

A film ezeknek a teremtmények kalandjait, harcát meséli el, miközben a stílizáltabb álmotívumokban megjelennek az indián motívumok, és mindkét szál a kerettörténet szereplői – az olajvezetékek lefektetése ellen tüntető indián őslakosok –, és az egész emberiség előtt álló kihívásokra hívja fel a figyelmet, arról az égető kérdésről beszél, hogy miként élhetünk harmóniában a környezetünkkel, amíg nem késő.

Bízom benne, hogy a történet segít válaszokat



adni a nézőknek arra, hogy ki vagyunk, mi a feladatunk, milyen irányba induljunk.

MIÉRT KOJOT A CÍMADÓ? VANNAK EMBERI TULAJDONSÁGAI?

Ő megy át a legnagyobb jellemfejlődésen. Kicsit olyan, mint Loki a skandináv mitológiában, aki rosszat is csinál, de néha jót is. Ő bír a legemberibb tulajdonságokkal. Kojot a négy élete során megváltozik, vele tud a közönség leginkább azonosulni.

A CINEMIRA FILMFESZT SZAKMAI NAPJÁN ZSÚRITAG VOLTÁL. SZERINTED MIK AZOK A SZEMPONTOK, AMIK JÓVÁ TESZNEK EGY FILMET?

Nekem leginkább azok tetszettek, amiket nagyon fiatalok csináltak és meglepően mély témákról szóltak. Az, hogy mitől lesz egy film jó, nem szabályhoz kötött. Lehet az akár egy erős karakter, egy érdekes vizuális elem vagy a történet. A lényeg az, hogy úgy érezd, meg akarod nézni. Nekem az az elméletem, azon kívül, hogy szerintem nincs szabály erre, hogy igazán akkor lesz jó egy film, ha van egy őszinte mondanivalója. Ez pont annak az ellentéte, amikor egy stúdió azt gondolja, hogy kéne még egy kis pénzt csinálni és előhívják a jó szövegírókat, feldobják a látványt és elkészítenek egy terméket. Ezért is fontos, hogy ne a pénz miatt, hanem az alkotás miatt csinálj, még ha eleinte nehezen is megy. Küzdeni kell. Le kell írni, javítani rajta és nem feladni. Kitartás kell hozzá.

(Erdélyi Biborka)



A szabadság szimbóluma a vudu vallás

A VUDU SZÓ HALLATÁRA A LEGTÖBB EMBERNEK VALÓSZÍNŰLEG A VUDU BABÁK JUTNAK ESZÉBE. EZ A KIFEJEZÉS AZONBAN EGY SOKKAL ÖSSZETETTEBB VALLÁST TAKAR, MELY TÖBB EZER EMBER SZÁMÁRA JELKÉPEZTE A SZABADSÁGOT PÁR SZÁZ ÉVVEL EZELŐTT.

EREDETE ÉS TÖRTÉNELMI HÁTTERE

A vudu szó a fon nyelvcsaládból ered, melynek jelentése isten, lélek, szent tárgy. A vallás Nyugat-Afrikában, leginkább Haitin alakult ki a Dahomey Királyság korában, mely a 17. századtól egészen a 19. század végéig fenn állt. Ez a vallás szinkretikus, vagyis különböző hitek és irányzatok ötvözésével jött létre. A francia térhódítás során a területet Francia Nyugat-Afrikához csatolták. A gyarmatosított területeken kötelezővé tették a kereszténységet, minden más vallást tiltottak. A különböző helyekről származó rabszolgák egyre inkább ragaszkodtak hitükhöz; legfőképp a vudut részesítették előnyben. Ennek oka, hogy a vudu rugalmasan alkalmazkodott a változásokhoz, szorosan kapcsolódott az ősi többistenhíthez, egységesített számos afrikai népcsoportot, emellett számos keresztény elemet is magába foglalt az idők során.

A 18. század közepe táján a rabszolgák egy része a hegyekbe szökött, őket nevezük marronoknak, akik szabadon gyakorolták vallásukat. Ezzel a lépéssel a vudu egyre inkább a szabadságot kezdte jelképezni az elnyomottak számára. Ez idő tájt került Haitire egy nemesi származású afrikai rabszolga, Makandal, aki a megszállók elpusztításáról prédikált, melynek következtében Limbében elfogták és máglyahalálra ítélték. Az afrikai

rabszolgák prófétának, messiásnak tekintették a férfit, így halála megerősítette bosszúvágyukat és a szabadságra való törekvéseiket. Az 1700-as évek végén több lázadás is kitört, melyek közül az 1791-ben kezdődő rabszolgafelkelés sikeresnek bizonyult, így 1804-ben kikiáltották

Haiti ország függetlenségét, mely nem csak a világ első fekete köztársasága, hanem Latin-Amerika első független állama lett egyaránt. A vudu vallás 1847 óta Haiti államvallása. Napjainkban megközelítőleg hatvanmillió követője van világszerte, ám leginkább a Karib-térségben rendelkezik jelentős számú hívővel.

VUDU HITVILÁG

A vudu talán a legmisztikusabb vallás a világon, melynek nincs írásos emlékezete, tanításait és tudásukat a vudu papnők és papok adják át egymásnak szájhagyomány útján. Istenüket Bondye-nak nevezik, akivel nem lehetséges közvetlen kapcsolatot létrehozni; erre csak az úgynevezett loákon keresztül van lehetőség, akiknek áldozatokat és felajánlásokat kell bemutatni. Az áldozat milyensége attól függ, hogy melyik loának szeretnék elnyerni a tetszését. A legfőbb loa Damballa, aki a mennyi atya és mindennek a teremtője. Őt követi Legba, a keresztutak őre, akin keresztül a szellemvilág, vagyis Guinee lelkeivel lehet beszélni. Mellettük említhetjük még Baron Samedi-t, aka Szombat bárót, a holtak védőjét.

A vudu szertartások során számos motívum megjelenhet, melyek jelentését gyakorta nem a vallás összes tagja, hanem csak a beavatottak ismerik. A transzba esés, a jellegzetes zene, a tánc és a rituális fürdés egyaránt megtalálható ebben a kifejezetten spirituális vallásban.

(Vörös Rebeka F.)

NETBIZTOS VIDEÓPÁLYÁZAT

**BIZTONSÁGBAN VAGY AZ INTERNETEN?
TUDOD, MIRE FIGYELJ SZÖRFÖLÉS, CSETELÉS,
KERESGÉLÉS, ZENEHALLGATÁS, VIDEÓNÉZÉS ÉS
BLOGOLÁS KÖZBEN? KÉ SZÍTS RÓLA VIDEÓT,
HOGY SEGÍTS A TÖBBIEKNEK IS OKOSAN
HASZNÁLNI A NETET! A YETTEL ÉS A DUE KÖZÖS
PÁLYÁZATÁRA 2023. MÁRCIUS 31-IG
JELENTKEZHETSZ.**

**BEADÁSI HATÁRIDŐ:
2023. MÁRCIUS 31.**

A pályázatra két témában várunk maximum 3 perces kisfilmeket, videókat. Az egyik a biztonságos internethasználat, a másik az internet kreatív használata a tanulásban. A pályaművek legyenek figyelemfelkeltők, ötletesek, kreatívak, amelyet Te is szívesen megnéznél! A témán belül nincs megkötés, kiragadhatod bármely apró elemét vagy nagyobb részét is feldolgozhatod.

A pályázaton 12 és 22 év közötti fiatalok vehetnek részt. Egy pályázó több videót is beküldhet mindkét témában.

Az elkészített videókat a YouTube-ra kell feltölteni, a linket, illetve a bemutatkozást pedig a DUE pályázati felületén beküldeni. A pályaműveket szakmai zsűri értékeli. A három legjobbnak ítélt videó készítőjét díjazzuk

DÍJAK:

- 1. helyezett:**
1 tablet
- 2. helyezett:**
1 okostelefon
- 3. helyezett:**
1 okostelefon

A díjazottak kedvezményes részvételi lehetőséget nyernek a DUE 2023. évi nyári táborába, ahol megismerhetik a szakma mestertitkait.

A legjobb alkotások közönségbemutatója, valamint az ünnepélyes eredményhirdetés és díjátadás a 30. Országos Ifjúsági Sajtófesztiválon lesz 2023 májusában.

A pályázatokat kizárólag elektronikusan lehet beadni a www.due.hu/palyazat weboldalon keresztül. Az anyagodat töltsd fel a YouTube-ra, és a linket küldd be a pályázatbeadó felületen!

TÖLTSD KI A NAGY MAGYAR FOCITESZTET 2023. ÁPRILIS 30-IG!



NYERD MEG A KÉTSZEMÉLYES, 4 NAPOS UTAZÁST LONDONBA
VAGY EGY SAMSUNG SMART LED TELEVÍZIÓT,
VAGY EGY SAMSUNG GALAXY 5G MOBILTELEFONT!



Blikk.hu

sportal.hu

NBT

NEMZETI
BŰNMEGELŐZÉSI
TANÁCS

méltóságok
due
a diákjogi egyesület

WWW.FOCITESZT.HU

